

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی وضعیت توسعه‌های استان خوزستان و عدم تعادل‌های درون منطقه‌ای

سخنران: مهرداد نیکو رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان
مهرماه ۱۴۰۱

ویژگی های جغرافیایی، جمعیتی، اقتصادی، زیربنایی و اجتماعی استان

عدم تعادلها و نابرابری های بارز منطقه ای

مکانیزم و راهکارهای رفع عدم تعادلها

ارزش افزوده و سنجش بازتوزیع آن

تعاریف و مفاهیم

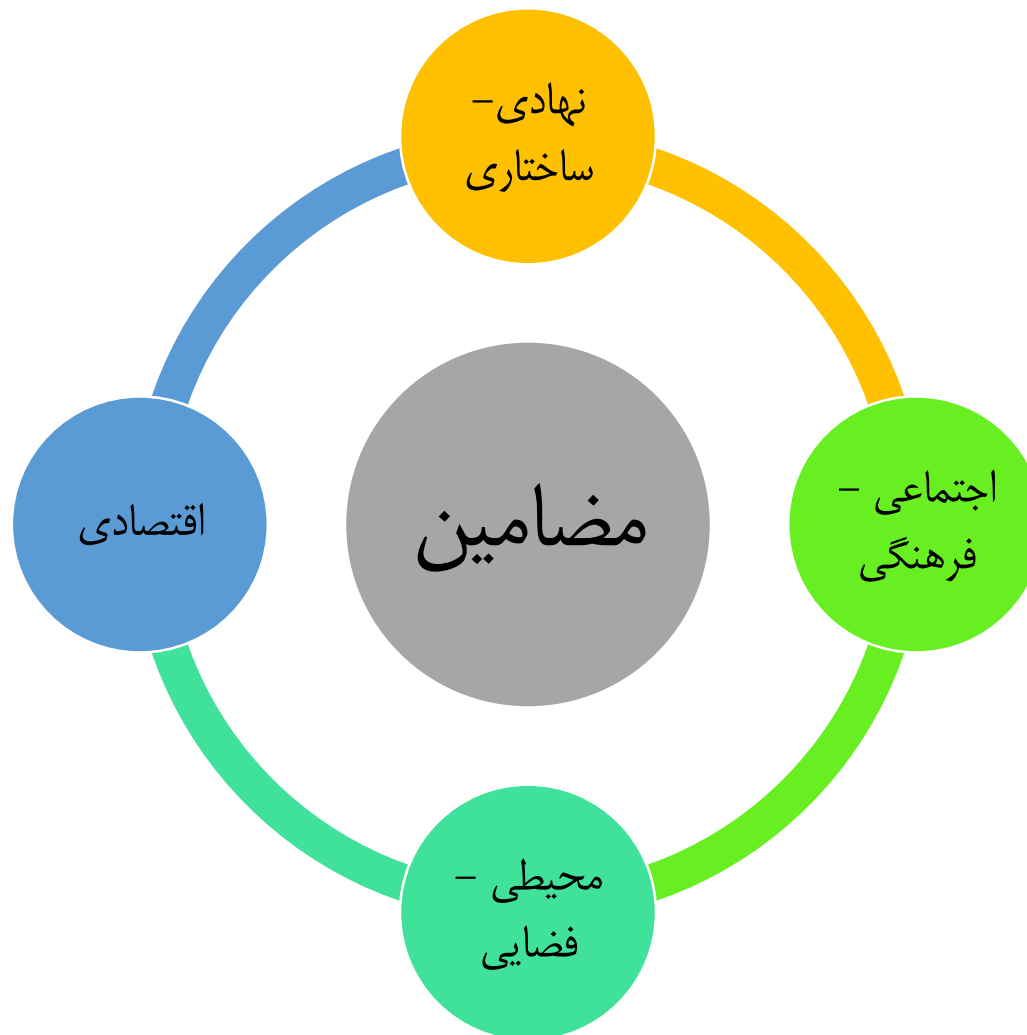
برنامه : اهداف و اولویت بندی آنها، استراتژی های مطلوب و هماهنگی بین اهداف برای حل مسائل جامعه

تحلیل برنامه : چگونگی تعیین مضامین ، جهت گیری ها و تدوین سیاست ها و الزامات است.

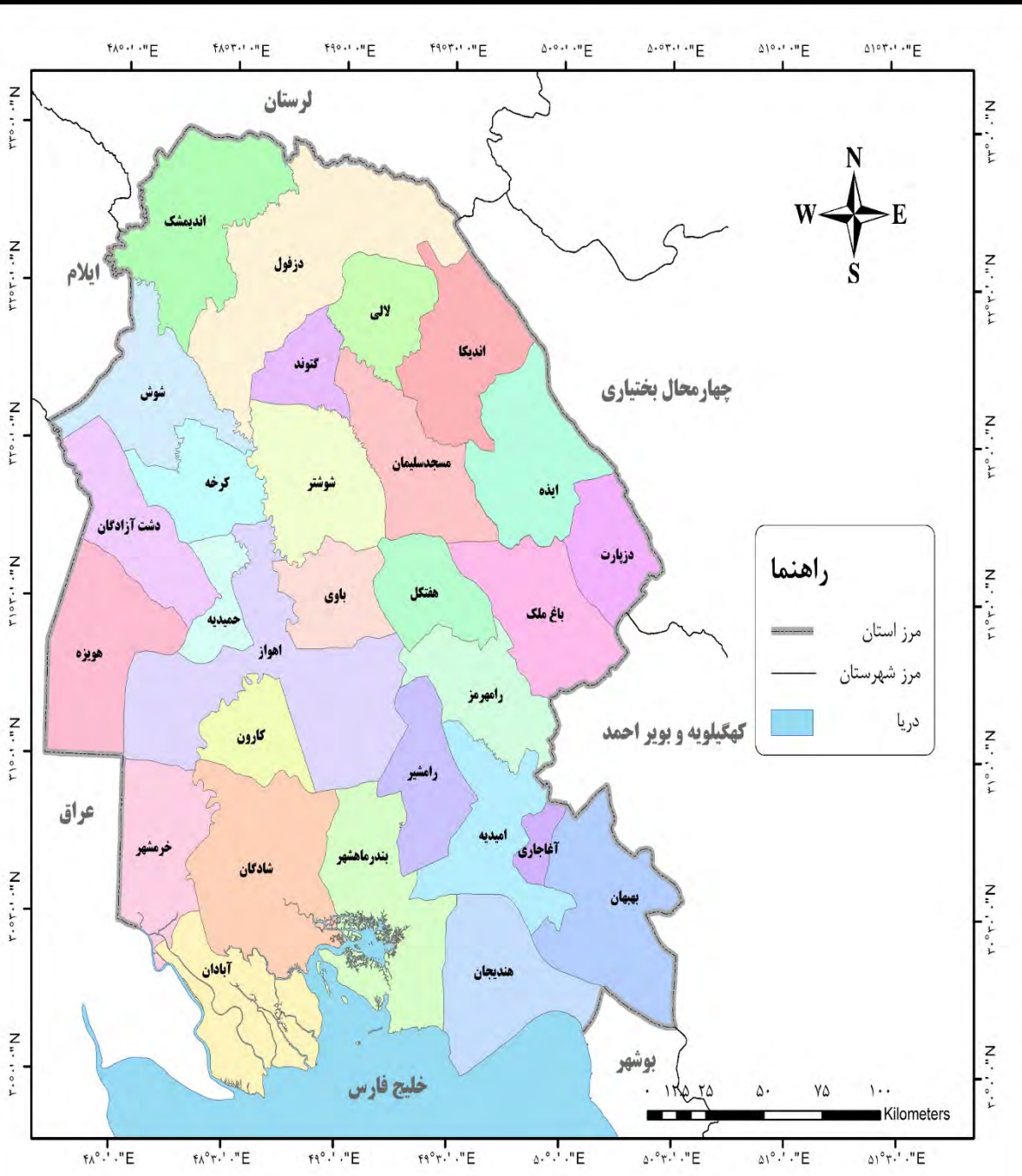
مضامین : نقطه تاکیدی اصلی برنامه ریزی که در آن به مسئله ای پاسخ داده می شود یا از ظرفیت موجود برای نیل به توسعه استفاده می شود

ادامه مطالب

ارتباط مضامین با هم حائز اهمیت است ، به طور مثال نرخ بیکاری بالا به عنوان مضمون اقتصادی با نرخ مهاجرت یا نرخ حرائم مرتبط است.، یا بهره وری پایین آب در بخش کشاورزی به عنوان یک مضمون اقتصادی با تامین حقابه تالاب ها به عنوان یک مضمون زیست محیطی مرتبط است.

تعادل : حالتی است که در آن نیروهای متضاد و اثر گذار بر سیستم های حوزه ها و زمینه های مختلف یکدیگر را خنثی کرده اند، در این شرایط پاسخ سیستم حول یک محدوده ثابت در نوسان خواهد بود.

استان خوزستان با مساحت ۶۴۰۵۷ کیلومتر مربع با سهم ۴ درصدی استان دهم در کشور و واقع شده در جنوب غرب کشور و شمال غرب خلیج فارس

همسایگی با استانهای لرستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویر احمد و بوشهر و کشور عراق از نظر پستی و بلندی استان به دو منطقه کوهستانی و جلگه ای تقسیم می شود که دو پنجم مساحت استان در شمال و شرق منطقه کوهستانی است.

بخش وسیعی از استان بین هم دماهای ۲۲ الی ۲۵ درجه و جزء مناطق بسیار گرم کشور و در تابستان ۵۸ روز دمای بالای ۴۹ درجه داشته است.

وضعیت استان خوزستان در شاخص های فرابخشی

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
مساحت	کیلومتر مربع	۶۴۳۶۷	۱۶۲۱۹۷۹	۱۰	۴
کل		۴۹۹۴	۸۴۰۵۵	۵	۵,۹
جمعیت	شهری	۳۹۱۵	۶۳۸۷۶	۴	۶,۱
	روستایی	۱۰۷۹	۲۰۱۷۹	۷	۵,۳
طول مرزهای خشکی	کیلومتر	۴۲۰	۶۰۰۰		۷
طول مرزهای آبی	کیلومتر	۳۱۱	۲۷۰۰	۳	۱۱,۵
طول سواحل دریایی	کیلومتر	۶۲۱	۵۸۰۰		۱۰,۷

□ مساحت استان خوزستان (۶۴۰۱۹ کیلومتر مربع) با سهم ۳.۹ درصدی در رتبه دهم

□ جمعیت استان خوزستان (۴.۷ میلیون نفر) با سهم ۵.۹ درصدی (رتبه پنجم)

□ استان خوزستان از لحاظ طول مرزها (۴۲۰ کیلومتر مرز خشکی، ۳۱۱ کیلومتر مرز آبی و ۶۲۱ کیلومتر طول سواحل دریایی) در رتبه سوم قرار دارد. سواحل استان خوزستان شامل ۵ شهرستان آبادان، خرمشهر، ماهشهر، شادگان و هندیجان می باشد.

ویژگی های
جغرافیایی، جمعیتی،
اقتصادی، زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها
و راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های فرابخشی

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
تعداد شهرستان	شهرستان	۲۹	۴۵۷	۳	۶,۳
تعداد شهر	شهر	۸۷	۱۳۹۵	۳	۶,۳
نرخ شهر نشینی	درصد	۷۵,۵	۷۱,۴	۸	-
تعداد دهستان	دهستان	۱۴۵	۲۶۷۴	۵	۵,۴
تراکم جمعیت	نفر	۷۴	۴۹	۱۲	-
تعداد آبادی های زیر ۲۰ خانوار	آبادی	۱۸۱۴	۲۳۱۸۶	۳	۷,۸
تعداد آبادی های بالای ۲۰ خانوار	آبادی	۲۲۲۸	۳۹۰۹۸	۶	۵,۷

ویژگی های جغرافیایی، جمعیتی، اقتصادی، زیربنایی و اجتماعی استان

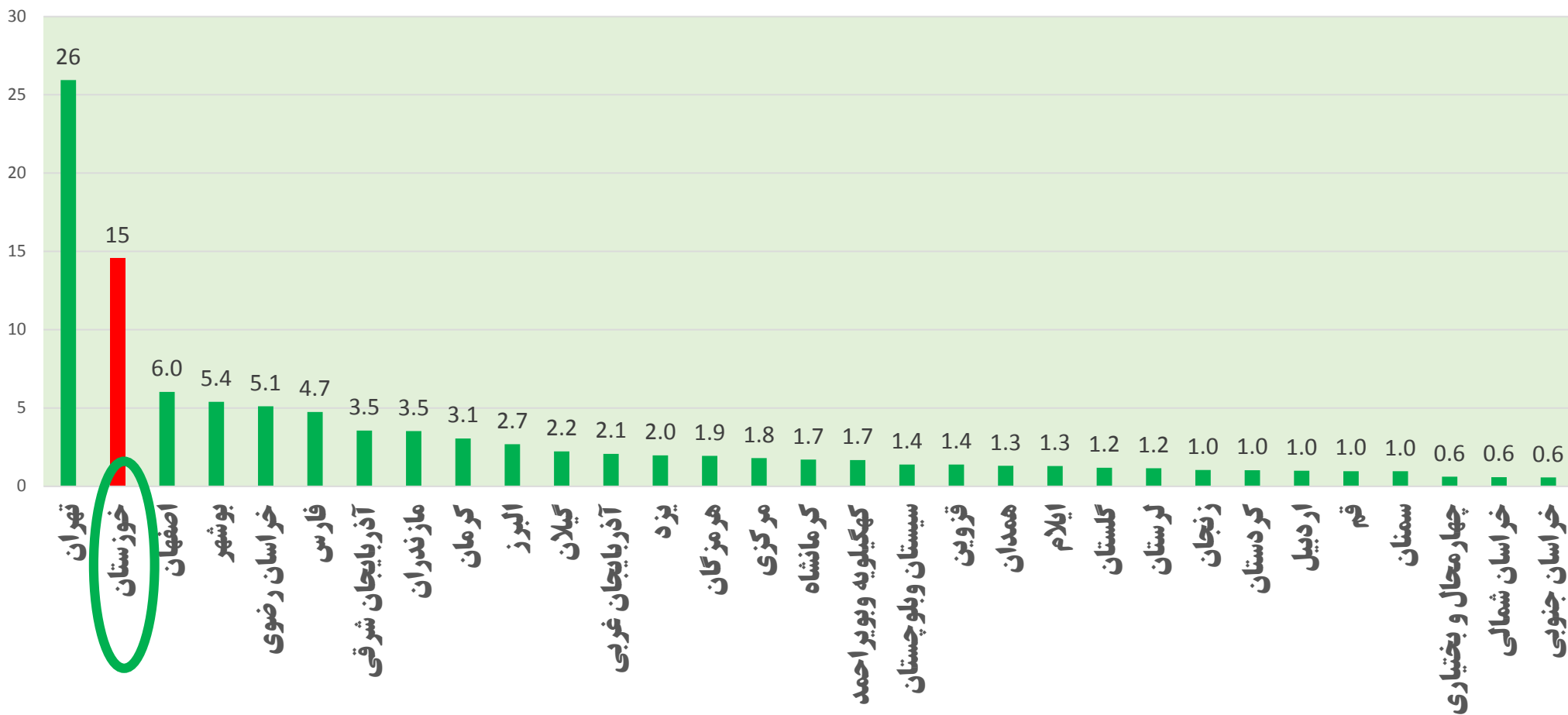
عدم تعادلها و نابرابری های بارز منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها و راهکارهای رفع عدم تعادلها

ارزش افزوده و سنجش بازتوزیع آن

- استان خوزستان با ۲۹ شهرستان و ۸۷ شهر، دارای یک کلان شهر، یک شهر بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت و ۱۳ شهر بین ۱۰۰ الی ۵۰۰ هزار نفر جمعیت می باشد.
- بیش از ۶۶ درصد جمعیت در ۸ شهر استان مستقر می باشند .
- ۴۵ درصد آبادی های استان خوزستان زیر ۲۰ خانوار بوده در حالیکه در کشور این نسبت ۳۷ درصد می باشد.

سهم استان ها از اقتصاد کشور (درصد)

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

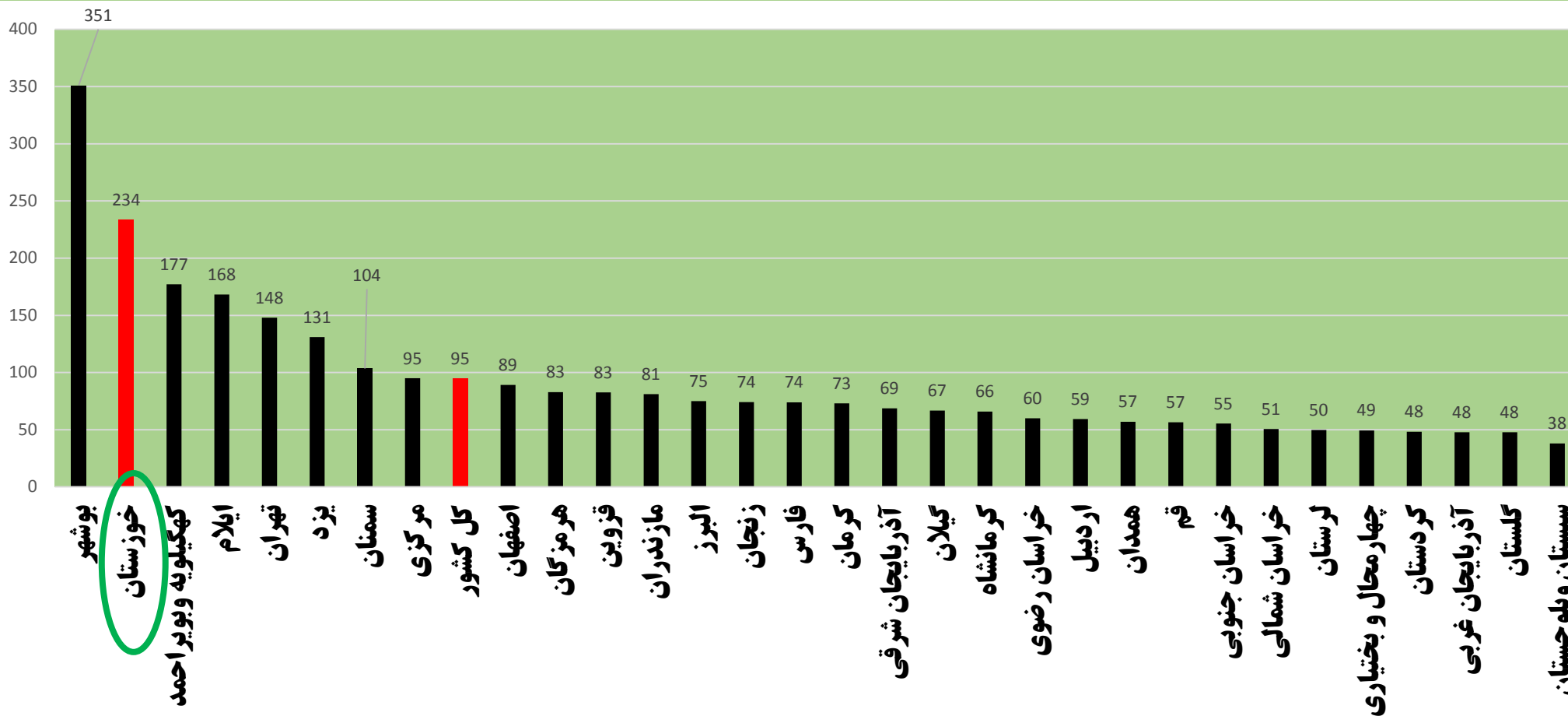
عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

در سال ۱۴۰۰ استان خوزستان با ۱۵ درصد سهم از اقتصاد کشور رتبه دوم را در بین استان های کشور بعد از تهران داشته است.

سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت به تفکیک استان ها

سرانه تولید ناخالص داخلی کشور در سال ۱۴۰۰ برابر با ۹۵ میلیون ریال و استان خوزستان با ۲۳۴ میلیون ریال در بین استان های کشور رتبه دوم قرار داشته است.

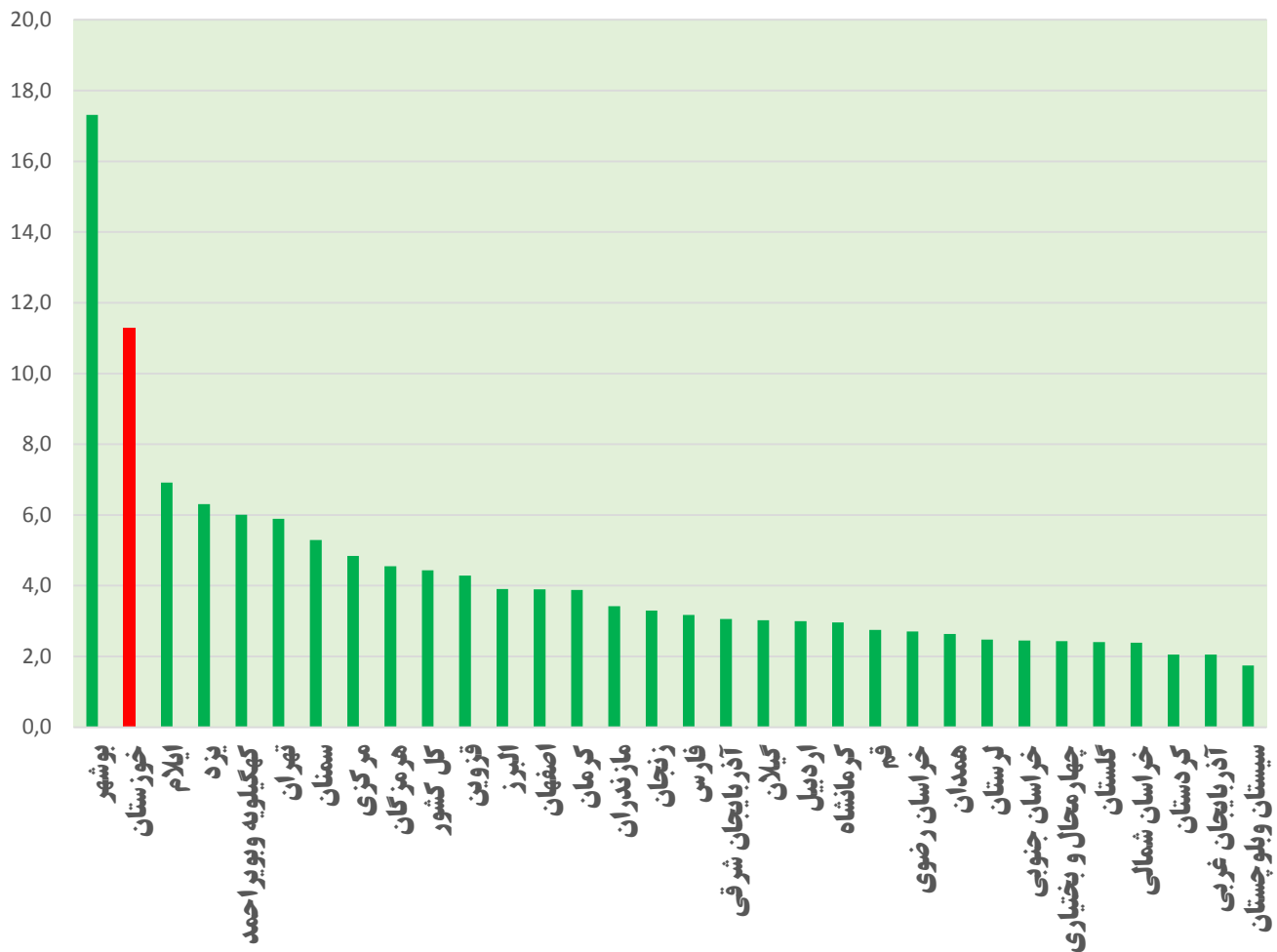
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

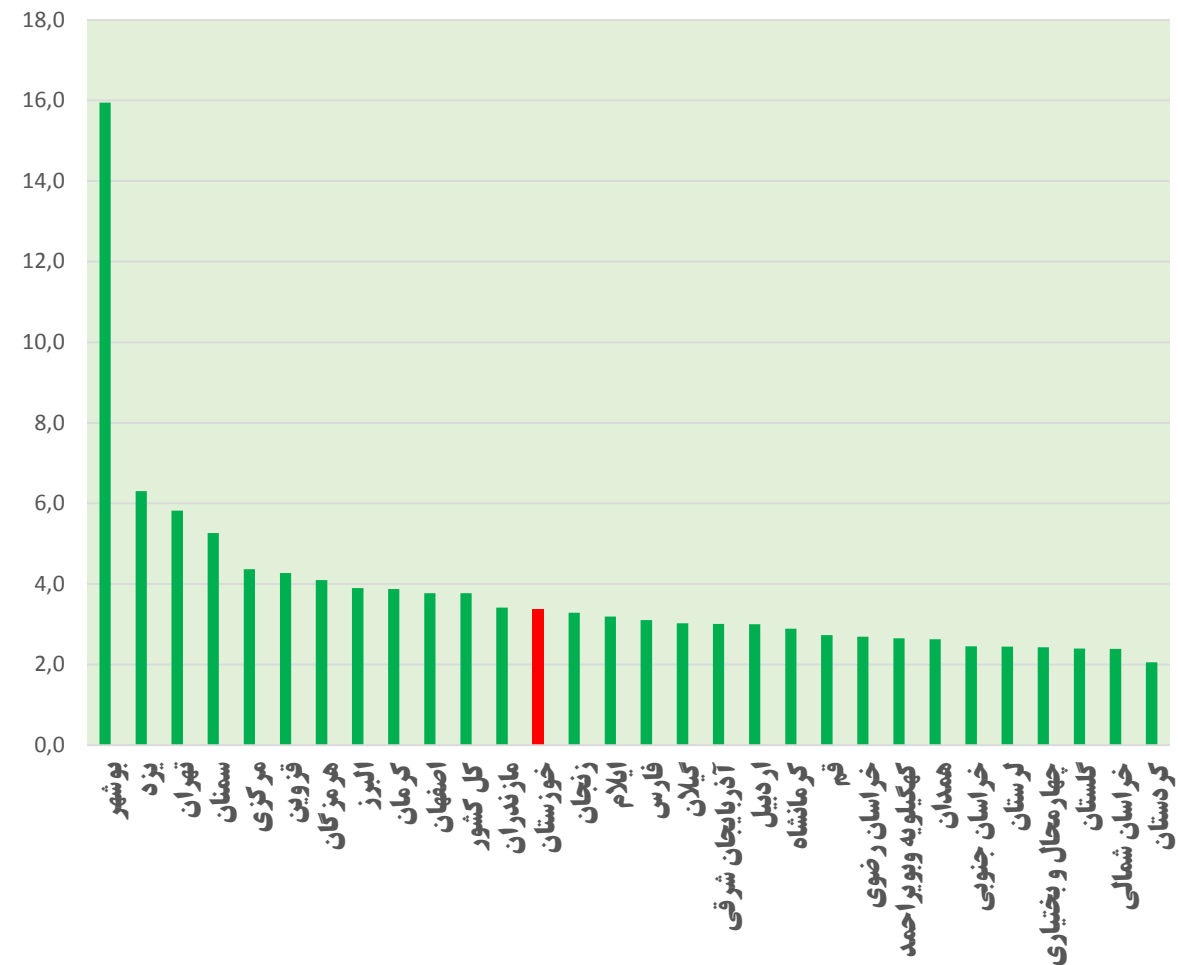
مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

سرانه تولید ناخالص داخلی با نفت (جاری) به تفکیک استانها

سرانه تولید ناخالص داخلی بدون نفت (جاری) به تفکیک استانها

سرانه تولید ناخالص داخلی جاری استان با نفت برابر با ۱۱۲ میلیون تومان (کشور ۴۴ میلیون تومان) **در جایگاه دوم** و بدون نفت با ۳۳.۶ میلیون تومان (کشور ۳۸ میلیون تومان) در بین استان های کشور **رتبه دوازدهم** قرار داشته است.

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
نرخ بیکاری (آمارگیری طرح نیروی کار ۱۴۰۰)	درصد	۱۲,۶	۹,۲	۳	-
نرخ مشارکت (آمارگیری طرح نیروی کار ۱۴۰۰)	درصد	۳۹,۹	۴۰,۹	۲۱	-
تولید ناخالص داخلی	با نفت	۵۳۱,۵	۳۵۴۴,۸	۲	۱۵
	بدون نفت	۱۵۸,۵	۳۰۱۴,۹	۵	۵,۳
سهم ارزش افزوده استان از کشور	بخش کشاورزی	۶,۵	۱۰۰	۵	-
	بخش نفت	۷۵,۴	۱۰۰	۱	-
	بخش صنعت و سایر معادن	۶,۳	۱۰۰	۶	-
	بخش خدمات	۴,۲	۱۰۰	۶	-
سهم استان از درآمدها	مالیاتی	۵,۲	۱۰۰	-	-
	نفتی	۶۵	۱۰۰	-	-
	گمرکی	۴۶	۱۰۰	-	-

استان خوزستان با سهم ۱۵ درصدی از اقتصاد کشور در جایگاه دوم قرار دارد این در حالیست که از نظر نرخ بیکاری با ۱۲.۶ درصد در جایگاه سوم قرار گرفته است.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

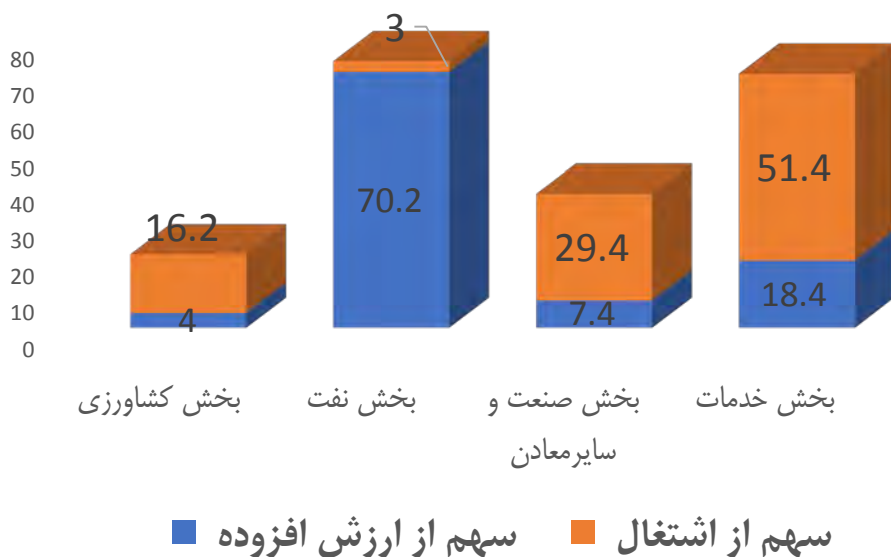
عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
سهم ارزش افزوده بخش از کل	درصد	بخش کشاورزی	۹,۳	-	-
		بخش نفت	۷۰,۲	-	-
		بخش صنعت و سایر معادن	۱۷,۶	-	-
		بخش خدمات	۱۸,۴	-	-
سهم اشتغال بخش از کل	درصد	بخش کشاورزی	۱۶,۳	۲۰	-
		بخش نفت	۳	-	-
		بخش صنعت و معدن	۳۳,۸	۱۷	-
		بخش خدمات	۵۱,۴	۶	-

سهم بخش ها از اقتصاد استان نشان می‌دهد که **بخش نفت** با سهم بیش از **۷۰ درصد** از اقتصاد استان سهم **۳** **درصدی** از اشتغال را به خود اختصاص داده است.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

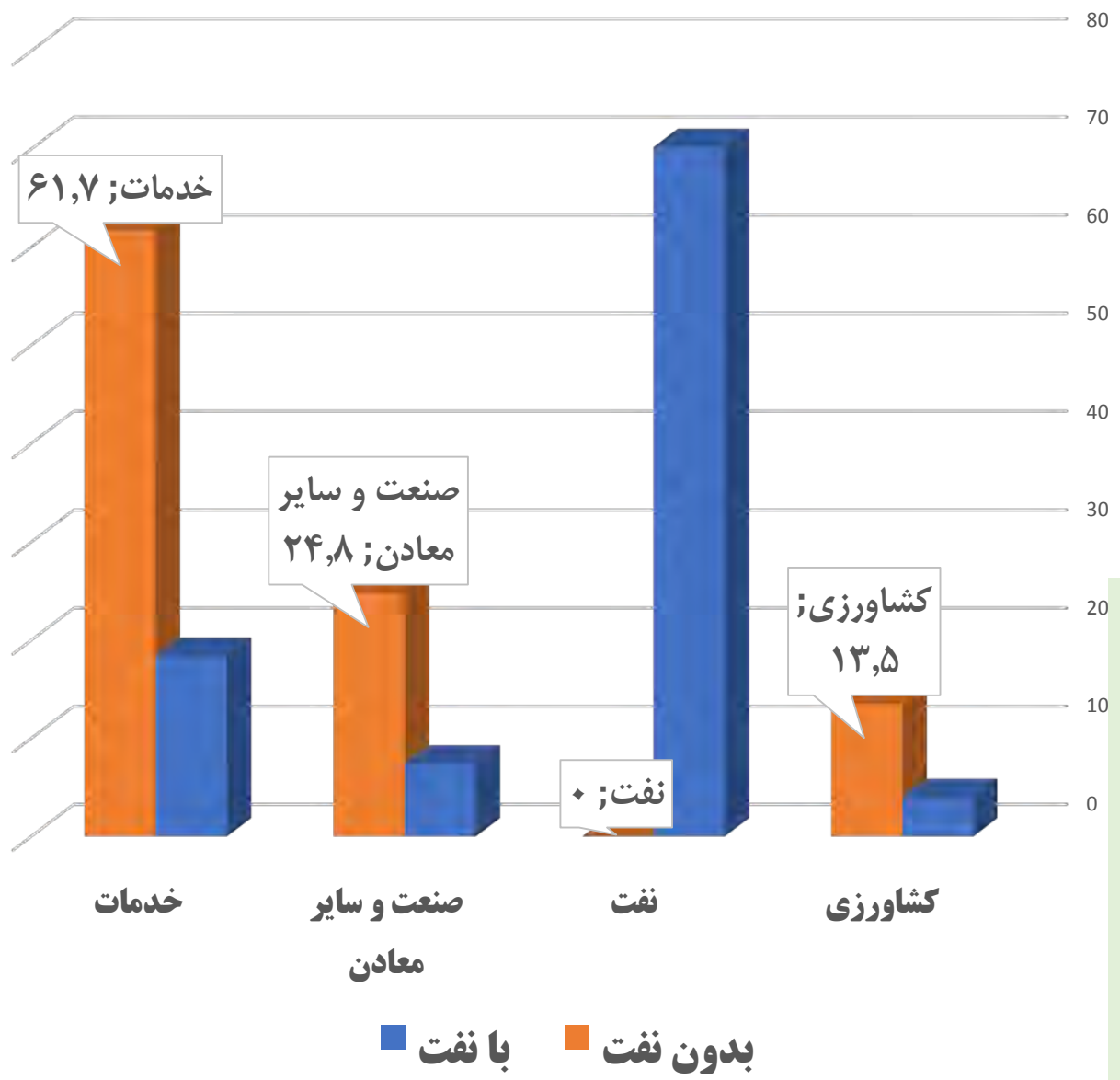
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

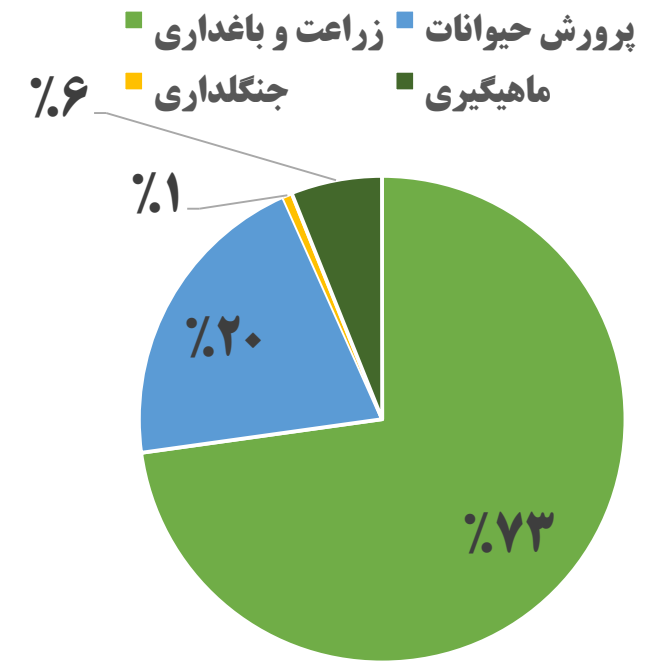
مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

سهم بخش از کل ارزش افزوده استان

سهم زیر بخش های کشاورزی

ارزش افزوده بخش کشاورزی با نفت استان حدود ۴ درصد می باشد و بدون نفت حدود ۱۳.۵ درصد می باشد که بیش از ۷۳ درصد ارزش افزوده بخش کشاورزی مربوط به زراعت و باغداری می باشد.

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (کشاورزی)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
ارزش افزوده بخش کشاورزی	هزار میلیارد ریال	۳۱,۴	۴۸۲,۹	۴	۶,۵
سطح زیر کشت محصولات زراعی	میلیون هکتار	۱,۲	۱۲,۲	۱	۹,۹
میزان تولید محصولات زراعی	میلیون تن	۱۶,۸	۹۱,۸	۱	۱۸,۲
عملکرد در هکتار محصولات زراعی	تن در هکتار	۱۳,۹	۷,۵	۸	-
سطح زیر کشت محصولات باغی	هزار هکتار	۵۸	۲۹۸۰	۱۹	۲
میزان تولیدات محصولات باغی	هزار تن	۴۰,۵	۲۴۳۷۳	۲۱	۱,۷
عملکرد در هکتار محصولات باغی	تن در هکتار	۷	۸,۲	۲۱	-
سطح زیر کشت اراضی آبی	هزار هکتار	۱۰,۲۷	۸۸۵۱	۱	۱۲
سطح زیر کشت اراضی دیم	هزار هکتار	۲۳۱	۶۳۲۱	۱۲	۳,۷

استان خوزستان با سهم بیش از ۶.۵ درصدی از ارزش افزوده کشاورزی کشور در رتبه **۴** ام قرار گرفته است.

استان خوزستان دارای حدود **۲.۲ میلیون هکتار** اراضی مستعد کشاورزی (تقریباً ۳۴٪ مساحت کل استان)

اراضی آبی استان حدود ۱.۱ میلیون هکتار با سهم ۱۲ درصدی از کشور

خوزستان در سال زراعی ۹۹-۱۴۰۰ با بیش از ۱۵.۶ میلیون تن محصولات کشاورزی در **رتبه نخست کشور** اما از نظر صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی **در جایگاه ۱۸ ام** قرار دارد

با اجرای طرح ۵۵۰ هزار هکتاری افزایش سطح کشت آبی تا سطح ۱۳۰۰ هزار هکتار خواهد بود و باعث ایجاد اشتغال مستقیم برای **۷۶۰۰ نفر**، افزایش بهره وری و ۱۰ درصد افزایش راندمان آبیاری می گردد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (کشاورزی)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
میزان تولید گندم	هزار تن	۱۵۱۳	۱۳۵۴۰	۱	۱۱,۲
میزان تولید ذرت دانه ای	هزار تن	۳۷۳	۱۰۸۹	۱	۳۴,۳
میزان تولید کلزا	هزار تن	۶۷	۲۹۵	۲	۲۲,۸
میزان تولید نیشکر	هزار تن	۷۷۵۰	۷۷۵۰	۱	۱۰۰
میزان تولید کنجد	هزار تن	۱۶	۵۳	۱	۳۰
میزان تولید خرما	هزار تن	۱۹۹	۱۳۳۶	۴	۱۵
سرانه تولید شیر	کیلوگرم	۷۲,۵	۱۴۱	۲۶	-
سرانه تولید گوشت قرمز	کیلوگرم	۹,۳	۱۱,۱	۲۵	-
میزان تولیدات آبزی پروری	هزار تن	۸۹	۵۵۳	۱	۱۶

□ استان خوزستان با سهم ۱۰۰ درصدی تولید نیشکر کشور در جایگاه نخست تولید این محصول قرار گرفته است.

□ با ۱۱,۲ درصد از تولید گندم کشور در جایگاه نخست تولید این محصول قرار گرفته است.

□ استان خوزستان با سهم ۲۲,۸ درصد تولید کلزا کشور در جایگاه دوم تولید این محصول قرار گرفته است.

□ بیشترین میزان تولید ذرت دانه ای کشور با سهم ۳۴,۳ درصد به استان خوزستان تعلق دارد و از این لحاظ در رتبه اول می باشد

□ رتبه دوم تولید سبزیجات کشور (با سهم ۹ درصدی) و نباتات علوفه ای با سهم (۹ درصدی)

□ رتبه اول تولید کنجد کشور با سهم ۳۰ درصدی

□ رتبه چهارم تولید خرما کشور (با سهم ۱۵ درصدی) و رتبه اول صادرات خرما با سهم ۵۵ درصدی

□ رتبه اول تولید محصولات شیلاتی و آبزی پروری (با سهم ۱۶ درصد)

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و

راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (صنعت و معدن)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
تعداد کارگاه های صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر	کارگاه	۶۴۷	۲۹۱۴۸	۱۶	۲،۲
اشتغال کارگاههای صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر	هزار نفر	۷۹	۱۸۰۳	۸	۴،۴
ارزش افزوده کارگاههای صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر	هزار میلیارد ریال	۴۱۵	۴۶۴۹	۴	۸،۹
<p>سهم تعداد کارگاههای ۱۰۰ کارکن به بالا ۱۵ درصد کارگاههای صنعتی استان (۹۷ کارگاه) ۶۵۳۴</p> <p>سهم اشتغال کارگاههای ۱۰۰ کارکن به بالا ۸۳ درصد کارگاههای صنعتی استان (۶۶ هزارنفر) ۱۸۰۳</p> <p>سهم ارزش افزوده کارگاههای ۱۰۰ کارکن به بالا ۹۳ درصد کارگاههای صنعتی استان (۳۸۷ هزار میلیارد ریال) ۴۶۴۹</p>					

➤ **۱۵ درصد** از کارگاههای صنعتی استان در زمره **کارگاههای صنعتی بزرگ (۱۰۰ کارکن به بالا)** هستند در حالیکه **۱۰ درصد** کارگاههای صنعتی کشور کارگاه بزرگ محسوب می شوند. که **۹۳ درصد ارزش افزوده** کارگاههای صنعتی استان به کارگاههای بزرگ (۱۰۰ کارکن و بیشتر) مربوط می باشد در حالیکه این نسبت در کشور **۷۸ درصد** است.

➤ استان خوزستان از نظر تعداد کارگاه های صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر در رتبه ۱۶ ام می باشد ولی از نظر ارزش افزوده کارگاه ها در رتبه ۴ ام می باشد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (صنعت و معدن)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
تعداد شهرکها و نواحی صنعتی مصوب	شهرک و ناحیه	۷۳	۱۰۱۱	۳	۷,۲
تعداد شهرکها و نواحی صنعتی بهره بردار	شهرک و ناحیه	۵۱	۸۲۸	۹	۶,۲

استان خوزستان به عنوان یکی از صنعتی ترین استانهای کشور دارای :

□ استان خوزستان دارای **۷۳ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب** است که از این میان **۵۱ شهرک و ناحیه صنعتی** به بهره برداری رسیده است.

□ ۱۰ واحد صنعتی فولاد (در زمینه تولید فولاد و مقاطع فولادی دومین استان تولید کننده این محصولات میباشد)

□ ۳ کارخانه سیمان با ظرفیت ۴.۶ میلیون تن

□ ۹ مجموعه کشت و صنعت می باشد

□ وجود قریب به ۳۰۰ واحد سازنده قطعات صنعتی و تجهیزات بزرگ

□ قابلیت های ویژه و منحصر به فرد در زمینه ساخت و تعمیر کشتی و شناورها و سازه های دریائی استان خوزستان (۲۷ درصد ظرفیت شناور سازی و ۱۰ درصد ظرفیت ساخت سازه های دریایی و ۲.۵ درصد ظرفیت تعمیرات کشتی و شناورها)

□ در زمینه ساخت قطعات صنعتی به ویژه در زمینه صنایع نفت و گاز و پتروشیمی و صنایع کشت و صنعت و صنایع جانبی و نیروگاهها و ساخت تجهیزات خاص و منحصر به فرد مورد نیاز این صنایع توان بسیار بالائی دارد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

منطقه آزاد و ویژه اقتصادی استان

• منطقه آزاد اروند :

- منطقه آزاد اروند با وسعت ۳۷.۴ هزار هکتار در جنوب غرب استان خوزستان واقع شده و شامل شهرهای آبادان، خرمشهر و مینوشهر می باشد که در محل تلاقی دو رودخانه اروند رود و کارون واقع شده است منطقه آزاد اروند با دسترسی به آبهای آزاد، دارای فرودگاه بین المللی، دو بندر آبادان و خرمشهر، و دارای مرز مشترک با کشورهای عراق و کویت است.
- در منطقه آزاد اروند در سال ۱۴۰۰، حدود ۴.۲ هزار میلیارد تومان و ۴۰.۵ میلیون دلار سرمایه گذاری داخلی و خارجی صورت گرفته است

جایگاه منطقه آزاد اروند در تقسیمات سیاسی (راست)، محدوده منطقه آزاد اروند مصوبه سال ۱۳۸۴ هیئت دولت (وسط)، افزایش محدوده منطقه آزاد اروند سال ۱۳۹۲ (چپ)

چالش: قطع کامل منابع درآمدی شهرداری ها مانند عوارض ادارات و دستگاه های ممتول (بندر، گمرک، نفت و گاز، صنایع تولیدی و کارخانجات و صنایع کشتی سازی های بزرگ و حمل و نقل) و واریز آن به حساب سازمان منطقه آزاد عدم تعیین سهم ارزی مناطق آزاد جهت واردات. سردرگمی ادارات دولتی مستقر در منطقه در سیاست گذاری و پاسخگویی به مقام حاکمیتی مستقر نشدن گمرک جمهوری اسلامی در گیت های خروجی منطقه آزاد

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

منطقه آزاد و ویژه اقتصادی استان

مناطق ویژه اقتصادی: استان خوزستان دارای سه منطقه ویژه فعال یا مصوب می باشد

الف: منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره)

منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) با وسعت ۱۱۰۴۴ هکتار در شمال غربی خلیج فارس و در انتهای آبراه خور موسی بزرگترین منطقه ویژه اقتصادی کشور می باشد.

ب: منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی (ماهشهر)

این منطقه با ۲۰ مجتمع پتروشیمی توان تولید فعلی بالغ بر ۲۵.۷ میلیون تن در سال ۱۴۰۰، در حدود ۲۹ درصد ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی کشور در این منطقه و از این نظر در جایگاه دوم قرار دارد

نام منطقه	تعداد مجتمع های پتروشیمی	ظرفیت اسمی (میلیون تن)	درصد ظرفیت اسمی (مناطق) %	درصد تولید واقعی (%)	تولید واقعی (میلیون تن)
ماهشهر	۲۰	۲۵,۷	۲۸,۵	۲۹	۱۸,۲
عسلویه	۱۴	۴۲,۹	۴۷,۶	-	-
سایر مناطق	۱۹	۲۱,۶	۲۳,۹	-	-
جمع کل	۵۳	۹۰,۲	۱۰۰	۱۰۰	۶۵

ج: منطقه ویژه اقتصادی - کشاورزی شوش : که در این منطقه ویژه با توجه به قابلیت کشاورزی شهرستان شوش صنایع تبدیلی و بسته بندی کشاورزی مستقر میشود.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

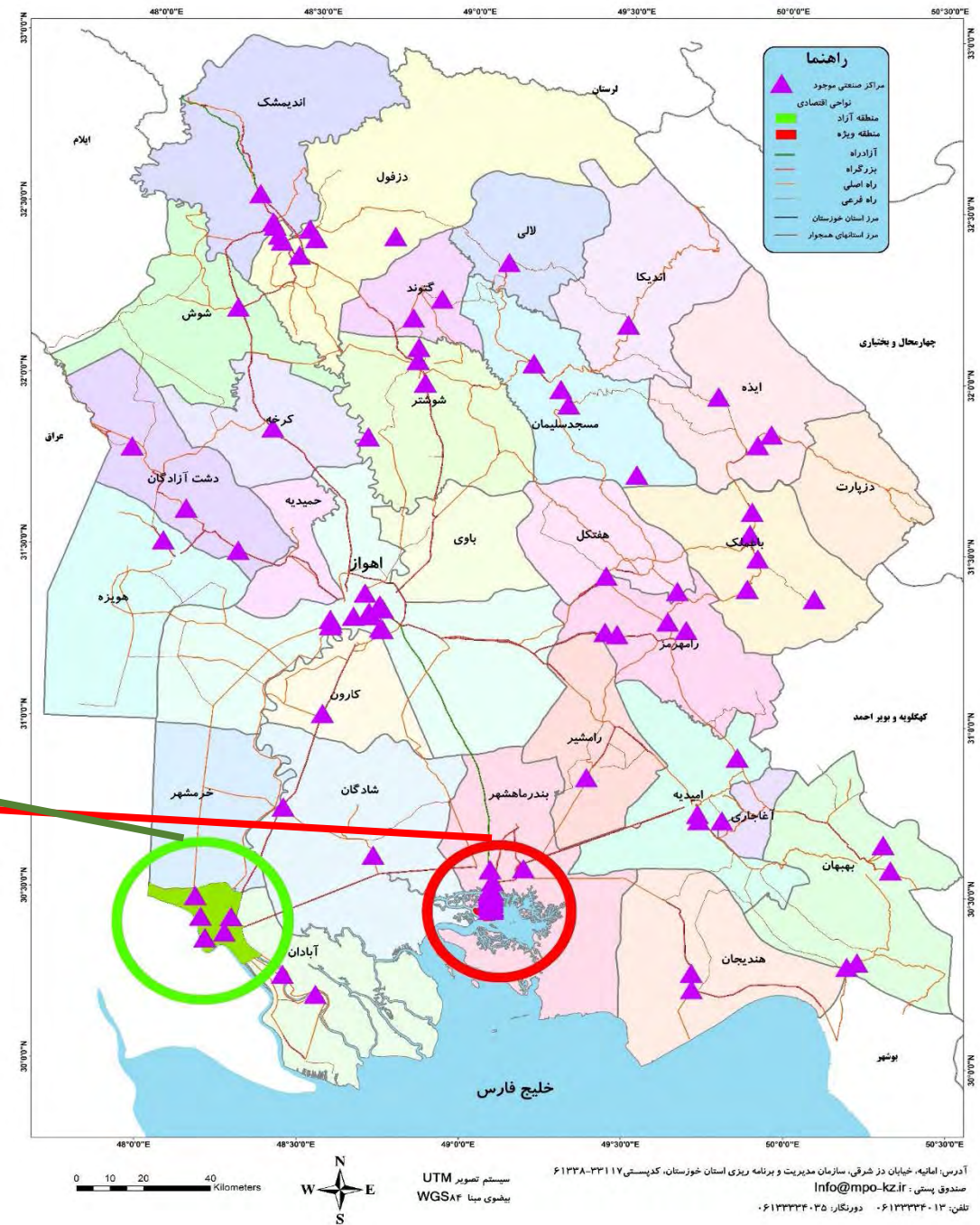
عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

نقشه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و شهرکهای صنعتی استان

استان خوزستان دارای ۷۳ شهرک و ناحیه صنعتی مصوب که ۵ مورد از آنها به بهره برداری رسیده است

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (گردشگری)

گردشگری: استان خوزستان از نظر دارا بودن جاذبه های گردشگری در ردیف **۵ استان اول کشور** قرار دارد. و دارای جاذبه های متنوع و منحصر به فرد تاریخی، مذهبی، فرهنگی، طبیعی و... است
الف) جاذبه های گردشگری استان شامل :

جاذبه های طبیعی گردشگری، آبی، ساحلی و دریاچه های پشت سد

وجود ۳۰ منطقه مصوب نمونه گردشگری،

وجود چشمه های آب گرم متعدد با ارزش درمانی،

دارا بودن سه اثر ثبت جهانی: سازه های آبی شوشتر، محوطه شهر باستانی شوش، چغازنبیل

دارای بودن ۴ نوع اثر ثبت ملی شامل (۱۰۳۰ اثر غیرمنقول، ۲۴ ثبت دفاع مقدس، ۱۷ ثبت طبیعی، ۷۷ ثبت ناملموس)

سایتهای جدید باستان شناسی استان نظیر سایت جندی شاپور دزفول ، عسکر مکرم باوی و چغا سفلی بهبهان

گردشگری مذهبی(اربعین)

گردشگری دفاع مقدس

گردشگری سلامت

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اقتصادی (تجارت و بازرگانی)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
ارزش صادرات غیر نفتی	میلیارد دلار	۶,۸	۴۸,۶	۳	۱۴
وزن صادرات غیر نفتی	میلیون تن	۱۹,۹	۱۲۲,۸	۳	۱۶,۲
نسبت تسهیلات به سپرده	درصد	۵۰,۸	۷۵,۱	۲۹	-
ضریب جینی	شهری	۰,۳۷	۰,۳۹	۵	-
	روستایی	-	۰,۳۵	۲۲	-

➤ استان از نظر **سپرده گذاری** در رتبه **۵ ام** قرار دارد اما از نظر نسبت **تسهیلات به سپرده** در جایگاه **۲۹ ام** می باشد.

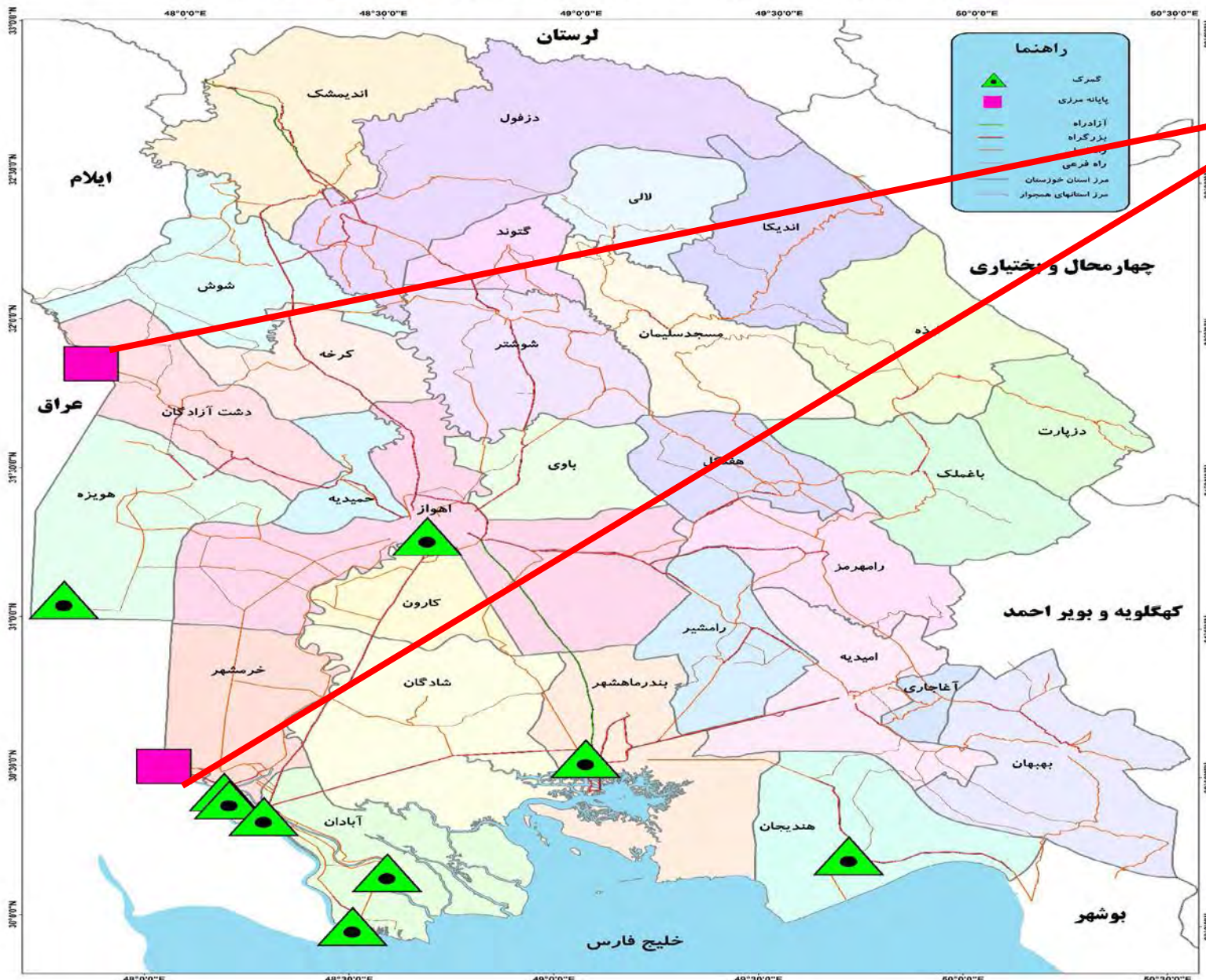
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

نقشه پراکنش فضایی پایانه های مرزی و گمرکات استان خوزستان

استان خوزستان دارای دو پایانه مرزی **شلمچه**، **چزابه** می باشد. **کشور عراق** به عنوان اصلی ترین مقصد صادراتی کشور از مبادی استان خوزستان

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

0 10 20 40 Kilometers

سیستم تصویر WGS84
پیشروی سبنا

آدرس: امانیه، خیابان در شرقی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان، کدپستی ۶۱۳۳۸-۳۳۱۱۷

مندوق پستی: Info@mpo-kz.ir

تلفن: ۰۶۱۳۳۳۳۴۰۱۳ - ۰۶۱۳۳۳۳۴۰۳۵ - ۰۶۱۳۳۳۳۴۰۳۵

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیربنایی (حمل و نقل جاده ای-ریلی-هوایی)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
جمع کل راهها	کیلومتر	۶۲۴۳	۸۴۸۰۲	۳	۷,۴
طول راه های اصلی موجود	کیلومتر	۲۶۸۵	۲۵۱۹۳	۱	۱۰,۷
طول بزرگراه	کیلومتر	۱۱۳۷	۱۹۲۸۲	۴	۵,۹
طول آزاد راه	کیلومتر	۱۳۵	۲۷۲۶	۸	۵
طول راههای شریانی	کیلومتر	۱۶۶۸	۳۴۶۳۳	۷	۴,۸
تن کیلومتر کالای حمل شده جاده ای استان	میلیارد	۲۷,۳	۲۵۵,۴	۱	-
نسبت طول آزادراه ها و بزرگراه ها به کل راه ها	درصد	۲۰,۳	۲۶	۲۲	-
تعداد نقاط حادثه خیزشناسایی شده	نقطه	۱۴۳	-	-	-
تعداد متوفیان ناشی از تصادفات جاده ای برون شهری	فقره	۵۸۴	۱۰۰۵۱	۳	۵,۸
تراکم راه در هر ۱۰۰ کیلومتر مربع	کیلومتر	۹,۸	۵,۲	۷	-
طول راه روستایی آسفالت به کل راههای روستایی	درصد	۸۵,۶	۸۳,۳	۱۶	-
طول اصلی شبکه راه آهن	کیلومتر	۶۹۶	۱۱۷۲۸	-	۶
ظرفیت شبکه حمل و نقل ریلی	میلیون تن	۵,۶	۴۷	-	۱۲

استان دارای ۶ فرودگاه است که فرودگاه اهواز و آبادان بین المللی می باشند. فرودگاه اهواز از نظر جابجایی مسافر با ۲.۵ میلیون نفر چهارمین فرودگاه کشور محسوب میشود.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیر بنایی (حمل و نقل دریایی)

نام بندر	کل مساحت (هکتار)	مساحت فعال (هکتار)	ظرفیت پذیرش سالانه (میلیون تن)
امام خمینی	۱۱۰۰۰	۱۶۲۴	۵۳
آبادان	۶	۶	۱
خرمشهر	۲۳۰	۲۳۰	۳
سایر بنادر	۳۵	۳۵	۱۰,۸
جمع کل	۱۱۲۷۱	۱۸۹۵	۶۸,۸

استان خوزستان دارای ۸ بندر با کارکرد بین المللی و کارکرد منطقه ای به شرح ذیل می باشد:
بنادر دارای کارکرد بین المللی:

□ بندر امام خمینی (ه)، بندر خرمشهر ، بندر آبادان، بندر صادراتی ماهشهر

بنادر امام خمینی و خرمشهر با سهم ۴۶ درصدی از واردات و ۱۸ درصدی از صادرات کشور و همچنین واردات ۸۰ درصدی کالاهای اساسی دارای کارکرد بین المللی و فراملی **بنادر دارای کارکرد منطقه ای:**

□ بندر اروند، بندر شادگان، بندر چوئبده ، بندر سنجافی
 بندر امام خمینی اقتصادی ترین مسیر ترانزیتی به شمال و غرب کشور است

ویژگی های
 جغرافیایی،
 جمعیتی،
 اقتصادی،
 زیربنایی و
 اجتماعی استان

عدم تعادلها و
 نابرابری های بارز
 منطقه ای

مکانیزم عدم
 تعادلها و
 راهکارهای رفع
 عدم تعادلها

ارزش افزوده و
 سنجش بازتوزیع
 آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیربنایی (آب و فاضلاب)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
هدررفت فیزیکی آب شهری	درصد	۴۱	۲۷	۲	-
هدررفت فیزیکی آب روستایی	درصد	۳۹	۳۸	۱۵	-
درصد شهرهای دارای انشعاب فاضلاب به کل شهرها	درصد	۲۱	۲۶	۲۰	-
جمعیت تحت پوشش خدمات جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب شهری	درصد	۴۵,۶	۷۱	-	-
درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار بهره مند از آب آشامیدنی سالم	درصد	۷۳	۷۶	-	-

➤ ۱۸ شهر از بین ۸۷ شهر استان دارای انشعاب فاضلاب بوده که از این نظر در جایگاه ۲۰ ام قرار دارد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

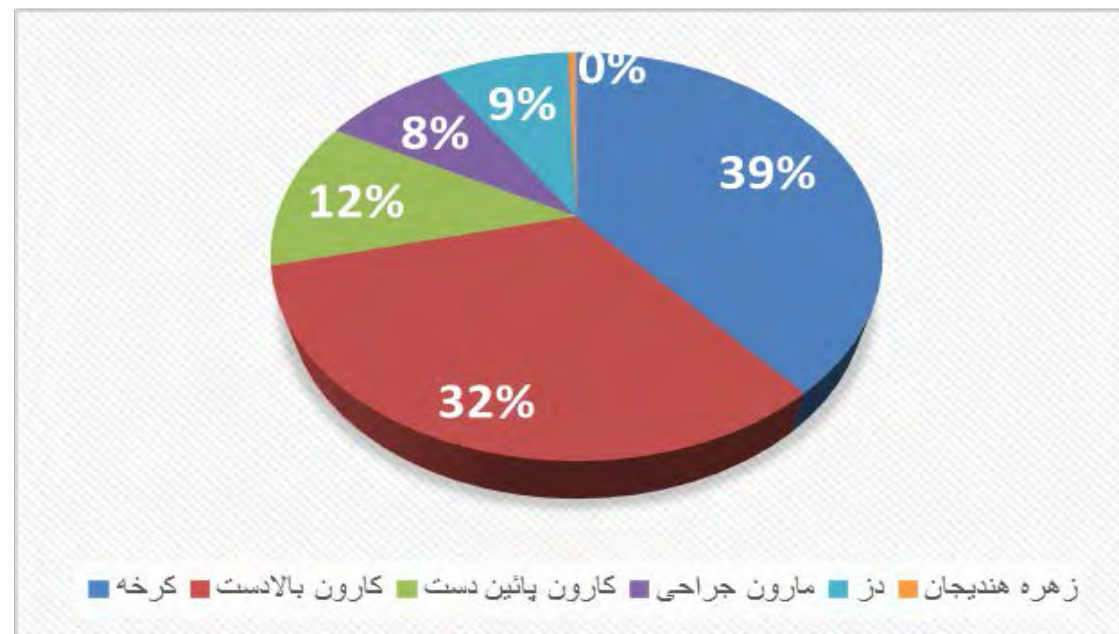
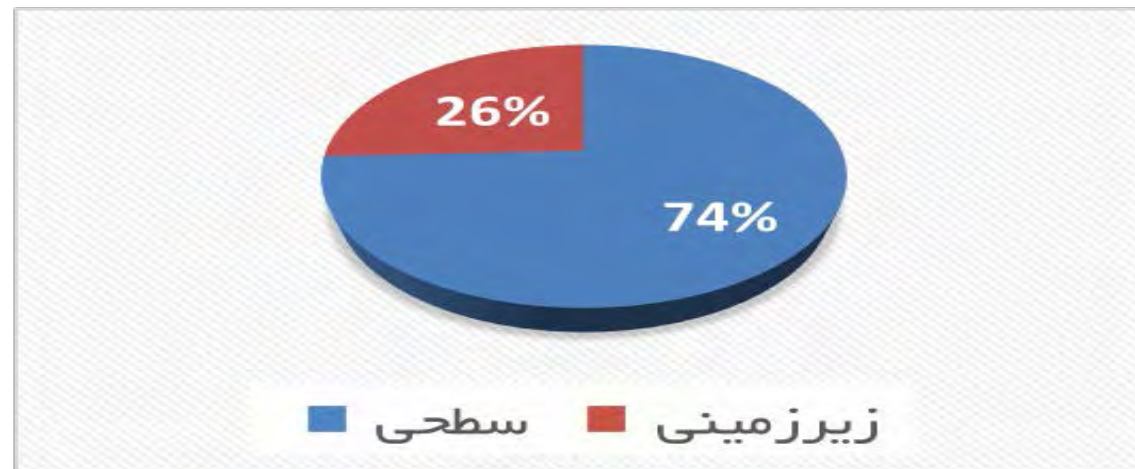
عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

منابع تامین آب شرب استان به تفکیک حوضه آبریز

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیربنایی (برق - گاز - مخابرات)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
سرانه برق مصرفی به ازای هر مشترک	هزار کیلووات ساعت	۱۸,۷	۷,۷	۲	-
سهم استان از ظرفیت تولیدی نیروگاههای کشور	درصد	۱۹,۵	۱۰۰	۱	-
درصد شهرهای دارای گاز	درصد	۹۴	۹۴	۱۶	-
تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از گاز به کل خانوارهای روستایی	درصد	۸۹,۹	۸۰,۸	۲۰	-
تعداد خانوارهای روستایی برخوردار از برق به کل خانوارهای روستایی	هزار خانوار	۷۱	۷۴	۱۶	-
ضریب نفوذ تلفن ثابت	تعداد خط تلفن به ازای هر ۱۰۰ نفر	۳۴,۴	۴۸,۵	۲۶	-
ضریب نفوذ اینترنت پر سرعت	خطوط اینترنت پر سرعت به ازای هر ۱۰۰ نفر	۸,۴	۱۳,۳	۲۶	-
جمعیت کاربر اینترنت به جمعیت ۶ ساله و بیشتر	درصد	۶۹,۸	۶۴	۵	-

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

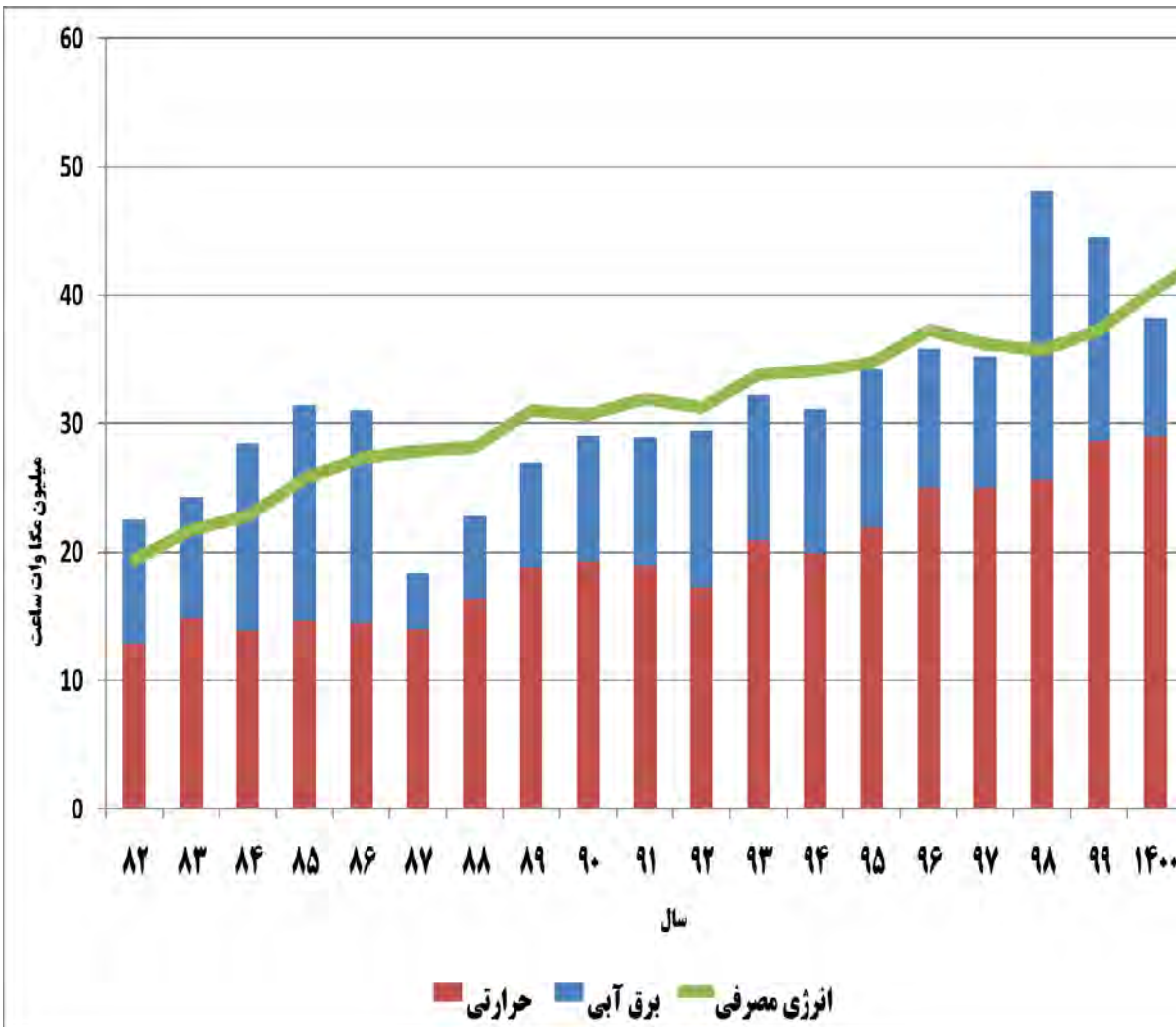
مصرف انرژی و تولید نیروگاههای برق آبی و حرارتی از سال ۱۳۸۲ تا ۱۴۰۰

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

ردیف	نیروگاه	تعداد	ظرفیت (MW)	سهم %
۱	برق آبی	۸	۸,۰۶۹	۵۶,۵
۲	حرارتی	۶	۵,۲۵۸	۳۶,۸
۳	نیروگاه های تولید پراکنده و جذب همکاری	۹	۹۶۰	۶,۷
	جمع	۲۳	۱۴,۲۸۷	۱۰۰
	مجوزهای احداث	۱۴	۸,۸۶۱	-
	جمع کل	۳۷	۲۳,۱۴۸	-

بیش از ۵۶ درصد ظرفیت نیروگاههای استان برق آبی می باشند که وابسته به شرایط آب و هوایی (خشکسالی) سالهای اخیر است.

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیربنایی (مسکن و بافت فرسوده)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
مساحت بافت فرسوده	هکتار	۵۸۳۳	۵۶۰۰۰	۲	۱۰,۵
مساحت مناطق حاشیه نشین	هکتار	۷۸۰۳	۴۸۰۰۰	۲	۱۶,۲
درصد واحدهای مسکونی غیر مقاوم	درصد	۵۷,۵	۴۲,۵	۷	-

✓ **۴ شهر اهواز، مسجدسلیمان، ماهشهر، آبادان، ۵۲ درصد بافت های فرسوده استان خوزستان را به خود اختصاص داده اند.**
 ✦ استان خوزستان با مساحت **۷۸۰۳ هکتار سکونتگاه های غیر رسمی** و سکونت **۸۵۰ هزار نفر** از جمعیت استان در **سکونتگاه های مذکور در رتبه دوم کشور** قرار گرفته است.

✦ بر اساس آمارها بیش از **۵۵ درصد از جرایم کلان شهر اهواز توسط حاشیه نشین ها** انجام می شود.
 ✦ بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۹۵، استان خوزستان با **۵۷.۵ درصد واحدهای مسکونی با اسکلت نایمن** در **رتبه ۷ کشور** قرار دارد (کشور ۴۲.۵ درصد) و ۵ شهرستان اول شامل شهرستانهای کارون (۸۹٪)، هویزه (۸۶٪)، آغاجاری (۸۶٪)، دشت آزادگان (۸۱٪) و شادگان (۸۱٪) هستند.

ویژگی های
 جغرافیایی،
 جمعیتی،
 اقتصادی،
 زیربنایی و
 اجتماعی استان

عدم تعادلها و
 نابرابری های بارز
 منطقه ای

مکانیزم عدم
 تعادلها و
 راهکارهای رفع
 عدم تعادلها

ارزش افزوده و
 سنجش بازتوزیع
 آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش زیربنایی (منابع طبیعی و محیط زیست)

ویژگی های
جغرافیایی، جمعیتی،
اقتصادی، زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و نابرابری
های بارز منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها و
راهکارهای رفع عدم
تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع آن

منابع طبیعی و زیر زمینی :

✓ تولید ۶۰ درصد نفت کشور و حدود ۱۶ درصد گاز کشور

✓ دارا بودن حدود یک سوم آب های سطحی کشور و برخورداری از ۵ رودخانه دائمی

✓ بیش از ۹۲ درصد منابع آب استان وابسته به آب های سطحی

محیط زیست:

✓ دارای ۲ تالاب بین المللی و ۵ تالاب منطقه ای

✓ بیش از ۳۴۹ هزار هکتار مساحت کانون های ریز گرد داخلی استان

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اجتماعی (بهداشت و درمان)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
تعداد بیمارستان	باب	۶۰	۱۰۳۲	۵	۵,۸
متوسط جمعیت به ازای هر بیمارستان	هزار نفر	۷۸,۵	۷۷	۱۹	-
تعداد تخت فعال	تخت	۸۷۳۰	۱۴۲۷۶۸	۵	۶,۱
تعداد تخت فعال به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت	تخت	۱۵,۹	۱۷	۲۰	-
سرانه خانه بهداشت فعال به ازای ۱۰ هزار نفر جمعیت روستایی	باب	۸,۱۲	۸,۵	۲۱	-
تعداد مراکز بهداشتی درمانی شهری به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت شهری	مرکز	۰,۳	۰,۳	۱۳	-
تعداد مراکز بهداشتی درمانی روستایی به ازای هر ۱۰ هزار نفر جمعیت روستایی	مرکز	۱,۱	۱,۳	۲۴	-
تعداد خانه های بهداشت به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت روستایی	خانه بهداشت	۰,۸	۰,۹	۲۲	-
تعداد پزشک به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت	پزشک	۰,۶۹	۰,۶۶	۲۲	-
تعداد پزشک متخصص به ازای هر ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت	پزشک	۲,۳۸	۲,۲۹	۱۸	-
تعداد جمعیت به ازای هر دندانپزشک	هزار نفر	۲۱,۳	۱۵,۳	۲۷	-

استان خوزستان از نظر تعداد بیمارستانهای فعال در جایگاه پنجم کشور قرار دارد اما با در نظر گرفتن شاخص متوسط جمعیت به ازای هر بیمارستان، جایگاه استان به **جایگاه ۱۹ ام** تنزل می یابد. استان از نظر تعداد تخت فعال در مقابل هر ۱۰ هزار نفر جمعیت استان با ۱۶ تخت در **رتبه ۲۰** قرار گرفته است

ویژگی های
جغرافیایی، جمعیتی،
اقتصادی، زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و نابرابری
های بارز منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها و
راهکارهای رفع عدم
تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع آن

وضعیت استان خوزستان در شاخص های بخش اجتماعی (آموزش-خدمات حمایتی)

عنوان شاخص	واحد سنجش	استان	کشور	رتبه	سهم %
نرخ بی سوادی	درصد	۱۳,۷	۱۲,۴	۱۶	-
تراکم دانش آموز در کلاس دایر	نفر در کلاس	۲۵	۲۴	۲۰	-
نسبت دانش آموز به معلم	نفر	۳۲,۴	۲۹,۵	۸	-
تعداد دانشجو به ازای یکصد هزار نفر جمعیت	نفر	۲۵	۲۰,۷	۸	-
خالص مهاجرت	نفر	-۷۹۱۷۱	-	۱	-
نرخ خالص مهاجرت	درصد	-۱,۷	-	-	-
سهم خانوارهای تحت پوشش بهزیستی استان به کشور	درصد	۷,۷	-	۲	-
نسبت طلاق به ازدواج	طلاق/ازدواج	۰,۲۵	۰,۳۳	۲۳	-

➤ رتبه استان از نظر سرمایه اجتماعی در بین استان های کشور ۱۸ می باشد.

➤ خوزستان از نظر خرده فرهنگ ها متکثر ترین استان کشور است

ویژگی های
جغرافیایی، جمعیتی،
اقتصادی، زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و نابرابری
های بارز منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها و
راهکارهای رفع عدم
تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع آن

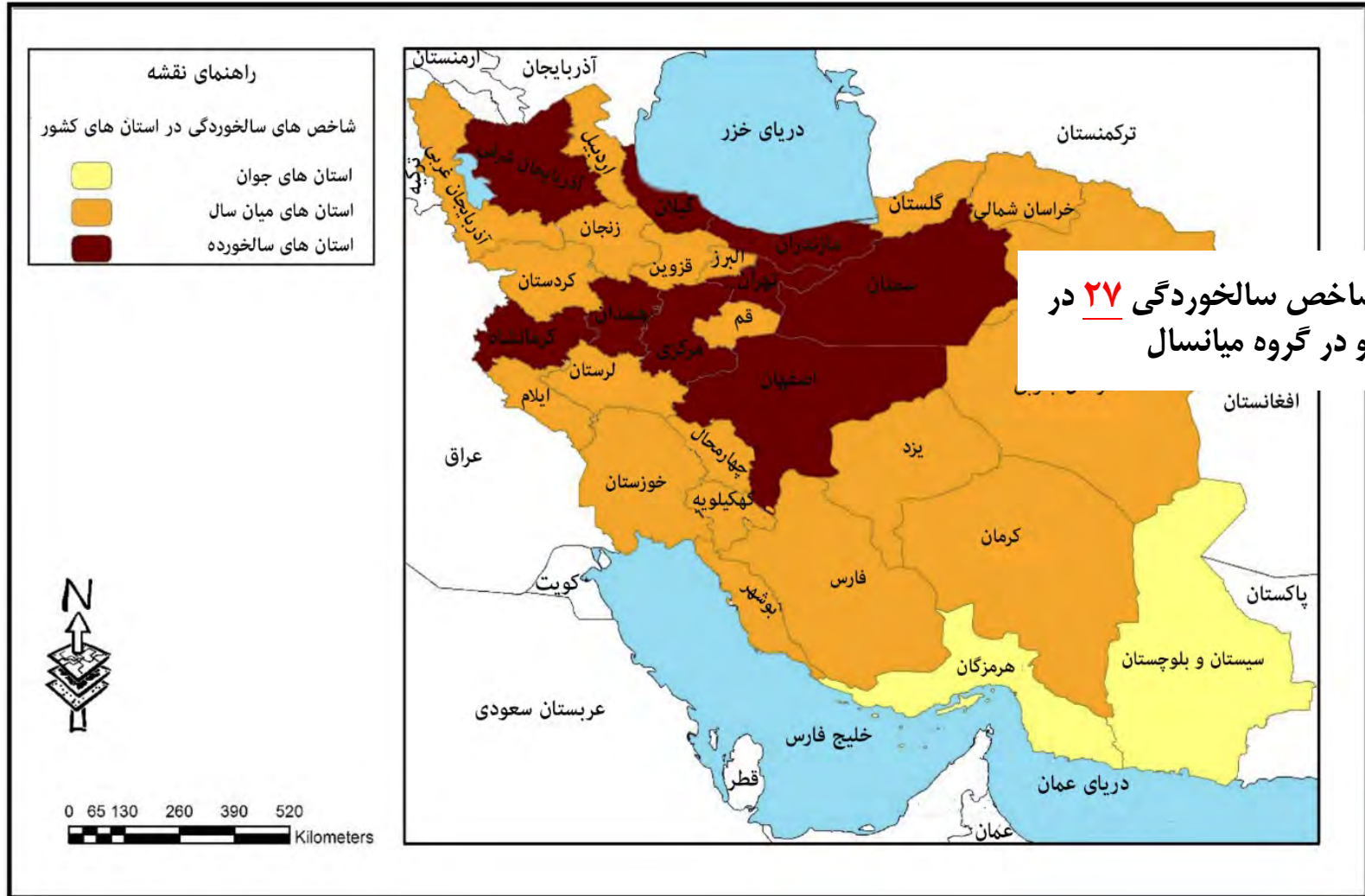
سطح بندی سالخوردگی استان های کشور

ویژگی های
جغرافیایی، جمعیتی،
اقتصادی، زیربنایی و
اجتماعی استان

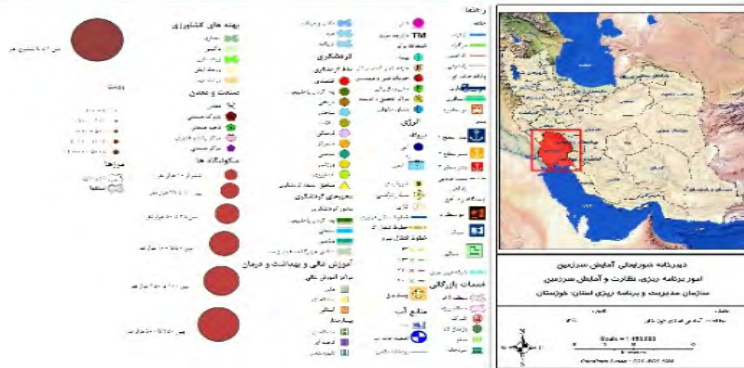
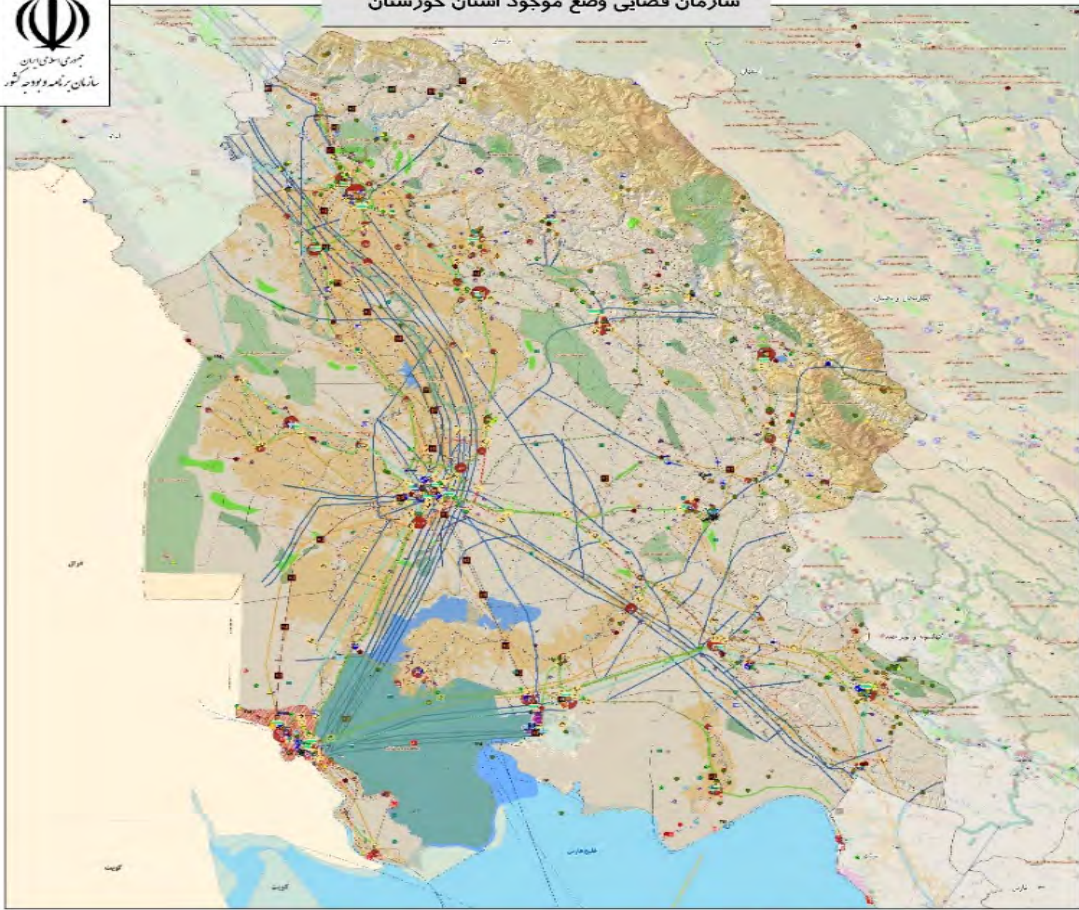
عدم تعادلها و
نابرابری های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم تعادلها و
راهکارهای رفع عدم
تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع آن

استانهای کشورها	میانۀ سنی	میانگین سنی	شاخص سالخوردگی	نرخ رشد جمعیت سالمند ۱۳۹۰-۱۳۹۵
خوزستان	۲۷	۲۱,۷	۱۶,۲	۳,۸

چشم‌انداز توسعه استان

- برخوردار از محیط زیست سالم و پایدار
- دارای جایگاه نخست در استخراج، پالایش و صدور نفت و گاز،
- از مراکز عمده فرآورده های وابسته به صنایع شیمیایی و پتروشیمی (صنایع پایین دستی و تکمیلی)، دریایی، نفت و گاز، حمل و نقل و فلزات اساسی جانبی،
- از مراکز تولید فرآورده های وابسته و تبدیلی محصول خرما در سطح ملی و فراملی،
- دارای جایگاه برتر در حوزه کشاورزی و شیلات و در صنایع غذایی تبدیلی و تکمیلی کشاورزی با تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش و تولید
- دارای جایگاه برتر در ارائه خدمات برتر آموزش عالی و خدمات درمانی در سطح فراملی
- دارای جمعیت مرز نشین با درآمد سرانه مناسب
- فعال در تولید و استفاده از انرژی های پاک و تجدید پذیر
- دارای باراندازهای ساحلی و بنادر خشک و ساحلی و استفاده از حمل و نقل ترکیبی با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیر عامل.

ماموریت‌های توسعه استان

- حفظ جایگاه یکم استان خوزستان در استخراج **نفت و گاز و تولید فرآورده های نفت.**

- حفظ جایگاه یکم و بازیابی سهم ممتاز استان خوزستان در **صنایع شیمیایی و پتروشیمی** کشور و توسعه صنایع پایین دست نفت و گاز و پتروشیمی

- ارتقای جایگاه استان در صنایع **فلزات اساسی**

- ارتقای جایگاه استان در بخش **آب، برق و گاز** طبیعی با توجه ویژه به آبرسانی برای مصارف مختلف کشاورزی، صنعتی، شرب و مصارف عمومی

- ارتقا جایگاه و توسعه تولیدات بخش کشاورزی و شیلات استان

- توسعه تولید و ارتقاء جایگاه **صنایع غذایی استان** با توجه به اجرای طرح احیای ۵۵۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی در استان

- احراز جایگاه ویژه در **تکنولوژیهای برتر** (توسعه تکنولوژی نانوفن آوری و بایوفن آوری، انرژی های نوین از قبیل انرژی خورشیدی)، تکنولوژی اطلاعات و

- ارتباطات با تاکید بر شهرستان اهواز به عنوان مرکز IT و همچنین توریسم درمانی

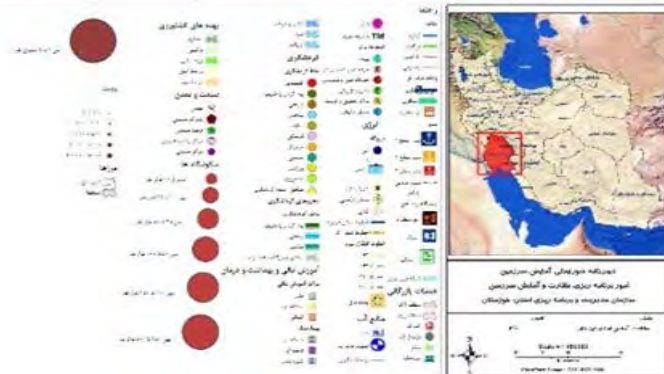
- **پیشرفت در صنایع ساخت** وسایل نقلیه، ماشین آلات، قطعات و ادوات مورد

- نیاز صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، بخش کشاورزی و صنایع غذایی استان

- ارتقای نقش و جایگاه استان خوزستان در **تجارت خارجی کشور** با توجه ویژه به بندر تجارتي و پیش نیاز شبکه های حمل و نقل زمینی

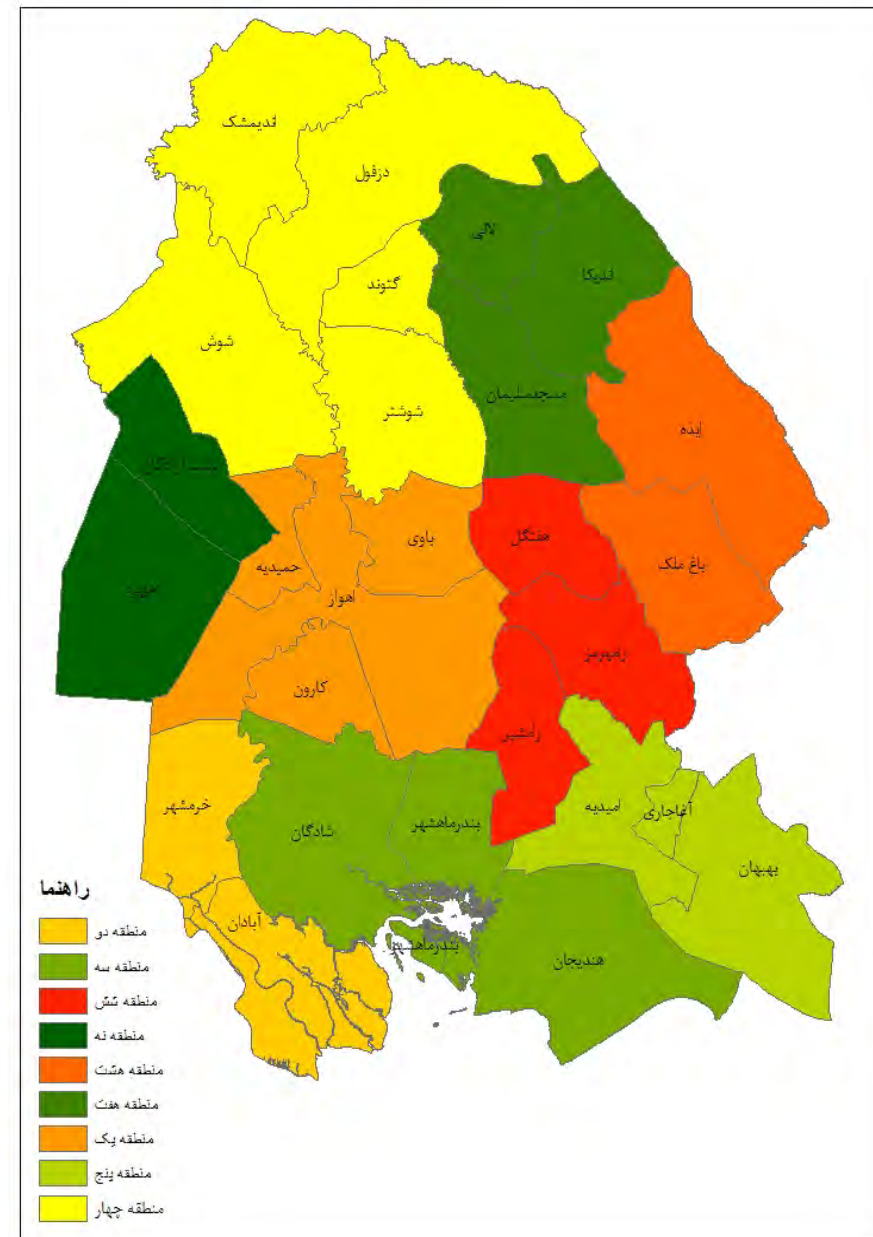

سازمان فضایی وضع موجود استان خوزستان

پهنه بندی شهرستان ها در سند آمایش استان خوزستان

منطقه	شهرستانهای منطقه	سهم از جمعیت %	سهم از مساحت %
منطقه ۱	اهواز، حمیدیه، کارون، باوی	۳۳,۱	۱۲,۸
منطقه ۲	آبادان، خرمشهر	۱۰	۷,۶
منطقه ۳	ماهشهر، هندیجان، شادگان	۱۰,۱	۱۴,۵
منطقه ۴	دزفول، اندیمشک، شوش، شوشتر، گتوند	۲۲,۸	۲۳,۱
منطقه ۵	بهبهان، امیدیه، آغاچاری	۶,۲	۸,۳
منطقه ۶	رامهرمز، رامشیر، هفتگل	۴	۷,۶
منطقه ۷	مسجد سلیمان، اندیکا، لالی	۴,۲	۹,۳
منطقه ۸	ایذه، باغملک	۶,۵	۹,۴
منطقه ۹	دشت آزادگان، هویزه	۳,۱	۷,۴

عدم تعادلها و نابرابری های بارز منطقه ای

POWER

مضامین زیر ساختی

*عدم تعادل بین زیر ساخت ها و حجم عرضه و تقاضای حمل و نقل

تن کیلومتر کالای حمل شده از مبداء استان ۲۷ میلیارد تن و رتبه اول در بین استان ها نسبت بزرگراه و آزاد راه به طول راههای ۲۱ درصد و رتبه ۲۲ در بین استان ها نسبت آزاد راه و بزرگراه به مساحت استان رتبه ۱۲

مهم: عدم ایجاد زیر ساخت های حمل و نقل جاده ای متناسب با پیوندهای اقتصادی استان به نحوی که حدود ۳۵ درصد پیوند بار استان از طریق استان های چهارمحال و بختیاری انجام می شود ولی جاده مواصلاتی بین خوزستان و استان مذکور مشخصات فنی بسیار پایینی دارد.

*عدم تعادل ضریب نفوذ اینترنت پرسرعت با جمعیت کاربر اینترنت

استان خوزستان با ضریب نفوذ اینترنت پرسرعت با ۸.۳ خط به ازای ۱۰۰ نفر جمعیت در جایگاه ۲۶ ام قرار دارد در حالیکه از نظر جمعیت کاربر اینترنت به جمعیت ۶ ساله و بیشتر در جایگاه ۵ ام کشور می باشد.

*هدر رفت فیریکی بالای آب شرب

استان خوزستان با ۴۱ درصد هدررفت آب شرب شهری در جایگاه دوم قرار دارد

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین زیر ساختی

*پوشش ناقص شبکه جمع آوری و تاسیسات فاضلاب

پوشش ناقص شبکه جمع آوری و تاسیسات فاضلاب به نحوی که ۴۵ درصد جمعیت شهری استان تحت پوشش شبکه فاضلاب هستند و ۱۵ درصد جمعیت تحت پوشش تصفیه خانه فاضلاب که از این نظر رتبه ۱۸ کشور است. تعدادی از شهرهای استان نظیر امیدیه، هفتکل و... فاقد طرح در پیوست قانون می باشند.

قدمت شبکه جمع آوری فاضلاب شهرستان‌های اهواز، آبادان، ماهشهر، بندر امام و دزفول بیش از ۵۰ سال است (عدم کارایی سیستم فاضلاب)

*نامناسب بودن کیفیت و کمیت آب شرب

علیرغم تلاش های صورت گرفته کیفیت و پایداری آب شرب در مقاطعی با چالش مواجه است که برخی شهرها نیازمند تغییر در منبع تامین آب و برخی دیگر به افزایش کمیت - احداث خطوط انتقال نیازمند هستند. هم اکنون ۱۱ طرح در پیوست قانون برای ابرسانی به شهرهای استان منظور شده است.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

*عدم تکمیل سامانه های جمع آوری و دفع آب های سطحی

➤ در هنگام بارندگی شهر اهواز و تعدادی از شهرهای استان نظیر آبادان ، بندر ماهشهر و... به دلیل شیب کم و عدم تکمیل سامانه های جمع آوری و دفع آب های سطحی با ماندگاری آب در معابر و ورد آب به منازل مواجه می شوند، که به این منظور ۱۳۶ نقطه بحرانی تعریف شده است

*عدم تعادل بین اراضی آبی کشاورزی و سامانه های نوین آبیاری در استان (پایین بودن

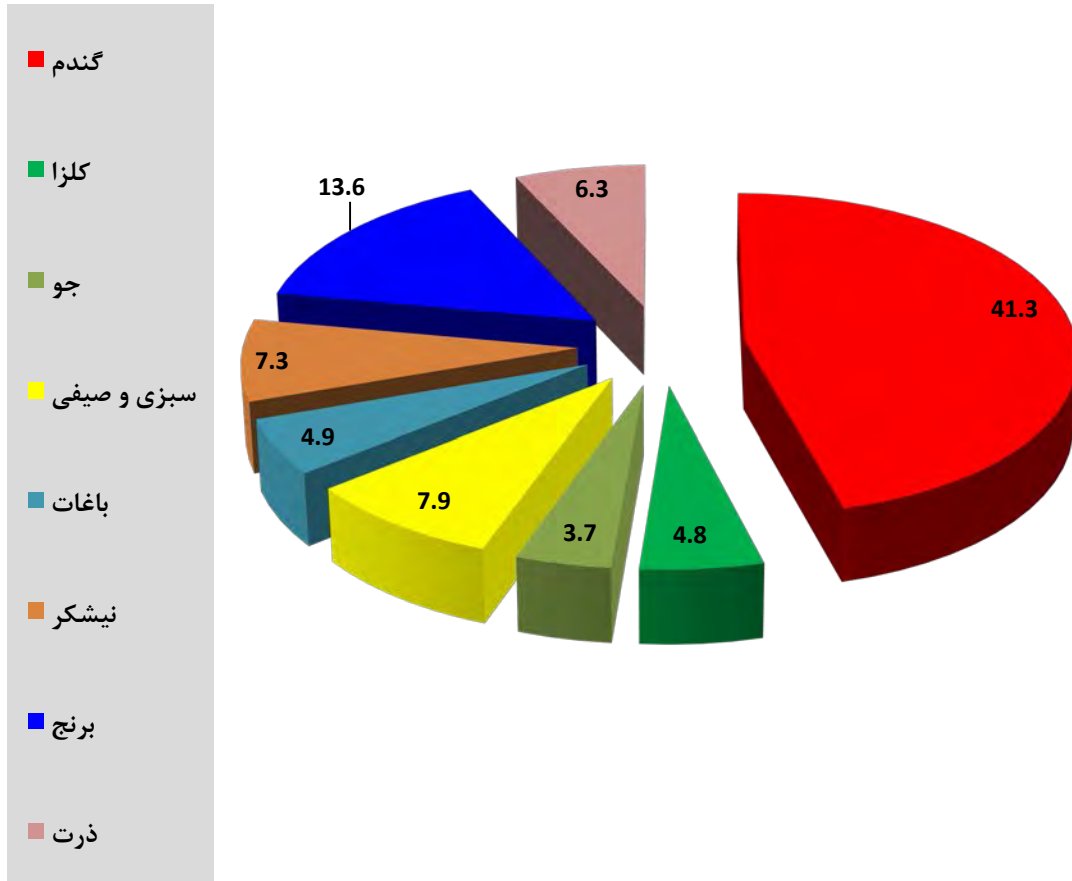
بهره وری آب در بخش کشاورزی)

□ استان خوزستان دارای **۱,۲ میلیون هکتار** اراضی آبی بوده که سیستم آبیاری موجود بخش کشاورزی استان، نشان میدهد. تقریباً **۴۵ درصد** از آنها بصورت **سنتی** با راندمان پایین (**۳۵ درصد**) آبیاری میشوند.

□ استان خوزستان با سهم **۱۲ درصدی** از اراضی آبی کشور در **جایگاه اول** قرار دارد در حالیکه از نظر سطوح اجرا شده سامانه های نوین آبیاری (۱۲۵ هزار هکتار) با سهم **۶.۲ درصدی** نسبت به کشور (۲ میلیون هکتار) در جایگاه نامناسب تری میباشد. لازم به ذکر است قریب به ۶۰ درصد (۷۰ هزار هکتار) از سطح اجرا شده آبیاری نوین مربوط به طرح ۵۵۰ هزار هکتاری مقام معظم رهبری بوده است. بعبارتی **۲۵ درصد** اراضی آبی کشور مجهز به سیستم آبیاری نوین هستند در حالیکه این موضوع در استان خوزستان **۱۱ درصد** است.

مجموع مصارف استان از منابع آب سطحی و زیرزمینی (بدون در نظر گرفتن نیازهای زیست محیطی)

مصارف استان به تفکیک حوضه آبریز - بخش کشاورزی

نوع مصرف	حجم برداشت (میلیون متر مکعب)	درصد
کشاورزی، گلخانه و دام و طیور	۲۱۰۶۷	۸۵
صنعت، معدن و تجارت	۱۲۰۰	۵
شرب و بهداشت	۷۳۰	۳
آبزی پروری	۱۶۰۲	۶
فضای سبز	۷۷	-
مجموع	۲۴۶۷۶	۱۰۰

❖ بر اساس اعلام جهاد کشاورزی استان، مجموع سطح زیرکشت استان (با در نظر گرفتن تراکم) به **۱۴۸۰ هزار هکتار** می‌رسد.

❖ **عمده مصارف آب (۷۷٪)** در بخش زراعت و باغ صرف چهار نوع محصول **گندم، برنج، باغات و نیشکر** می‌شود.

❖ به عبارتی، برنامه‌ریزی در رابطه با این محصولات تاثیر قابل توجهی بر صرفه‌جویی مصارف آب خواهد داشت

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

مضامین محیطی - فضایی

کالبدی - عمران شهری

➤ گسترش بافت ناکارآمد بالاخص مناطق حاشیه ای و سکونتگاههای غیررسمی در مجاورت شهرهای استان

✓ استان خوزستان با ۵۸۳۳ هکتار بافت فرسوده که معادل ۱۶ درصد مساحت شهری استان می باشد و ۴ شهر اهواز، مسجدسلیمان، ماهشهر، آبادان، ۵۲ درصد بافت های فرسوده استان خوزستان را به خود اختصاص داده اند.

✓ **تداخل حرایم تاسیسات و چاه های نفتی با حریم شهرهای استان** (۱۱ شهر استان دارای چاه نفت و تقریبا همه شهرهای استان دارای تاسیسات نفتی (پالایش ، انتقال و...) هستند که وجود این تاسیسات در مجاور شهرها و تداخل آن ها با حریم شهرها توسعه فعالیت در شهرها را با مشکلات عدیده ای روبرو کرده است، بنحوی که حدود ۶۰ درصد حریم شهر اهواز با حرایم تاسیسات نفتی در تداخل است.

➤ **متروکه شدن شهرهای استان پس از فروکش فعالیت های نفتی** (تعدادی از شهرهای استان صنعت - شهر هستند و فعالیت پایه آنها مرتبط با نفت است و پس از اتمام فعالیت های نفتی آن شهرها متروکه می شوند **نظیر** آغاچاری، هفتکل ، تا حدودی مسجد سلیمان و...)

➤ **تعداد شهرهای استان طی سال های ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰ ، ۲۶ شهر افزایش یافته است.** از ۸۷ شهر استان ، ۱۵ شهر بالای ۵۰ هزار نفر جمعیت دارند

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین محیطی - فضایی

❖ محیط زیست

➤ **فرسودگی بالای تاسیسات نفتی و شکستگی های مکرر خطوط لوله (۷۵ درصد خطوط انتقال فرآورده های نفتی قدمتی بیش از ۴۵ سال دارند که شکستگی لوله های نفت مناطق محیط زیستی و تالاب ها و خوریات و رودخانه ها را آلوده می کنند)**

➤ **میزان گازهای همراه سوزانده شده نفت در استان خوزستان (براساس نتایج طرح جامع کاهش آلاینده های شهرستان اهواز و طرح ارتقا و بازنگری آن: ۷۶.۲ درصد آلودگی انتشار هوا مربوط به منابع صنعتی (۷۹ درصد آن مربوط به منابع نفتی می باشد) و ۲۰.۶ درصد سهم حمل و نقل می باشد.))**

➤ **وجود ۲۸۰ فلر در محدوده استان خوزستان**

➤ **آلاینده های ناشی از پسماند نمک زدایی یونیت های بهره برداری (فقط یونیت ۱ و ۲ اخیرا ۴۰ هکتار از خاک منطقه را به نمک آلوده کرده است)**

➤ **خشک شدن تالاب ها (۹ تالاب شادگان ، هورالعظیم، بامدر، میانگران، دز، کرخه، کارون، شیمبار و بندون ایذه) با مساحت ۲۸۷۳۹۰ هکتار در استان که ۴۳ درصد تالاب های مذکور خشک شده است اگر ورودی های آب شور زهابها را در نظر بگیریم، درصد خشکی تالاب های استان به ۷۲ درصد میرسد.**

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین محیطی – فضایی

* حوادث طبیعی _ سیلاب و ریزگردها

➤ وقوع پدیده سیلاب از دیگر چالش های اساسی استان است که علی رغم احداث سدهای مختلف در سال های پر بارش خسارات جانی و مالی زیادی به دنبال دارد. به منظور مدیریت سیلاب نیار به افزایش ظرفیت کانال های سیل بر و ساحل سازی بازه های بحرانی رودخانه ها می باشد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

نقشه پراکنش کانون های تولید ریزگرد در شهرستان های استان خوزستان (به تفکیک کاربری اراضی)

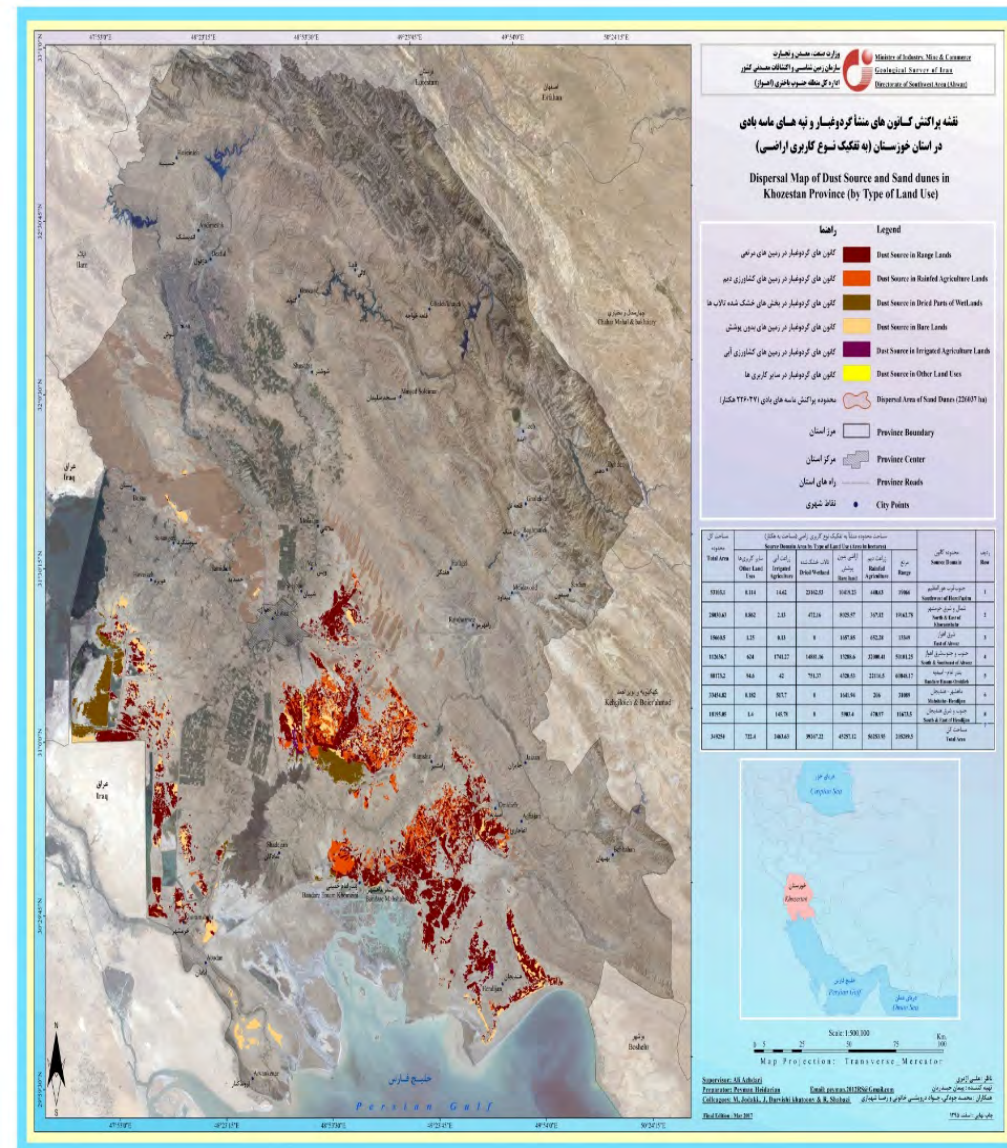
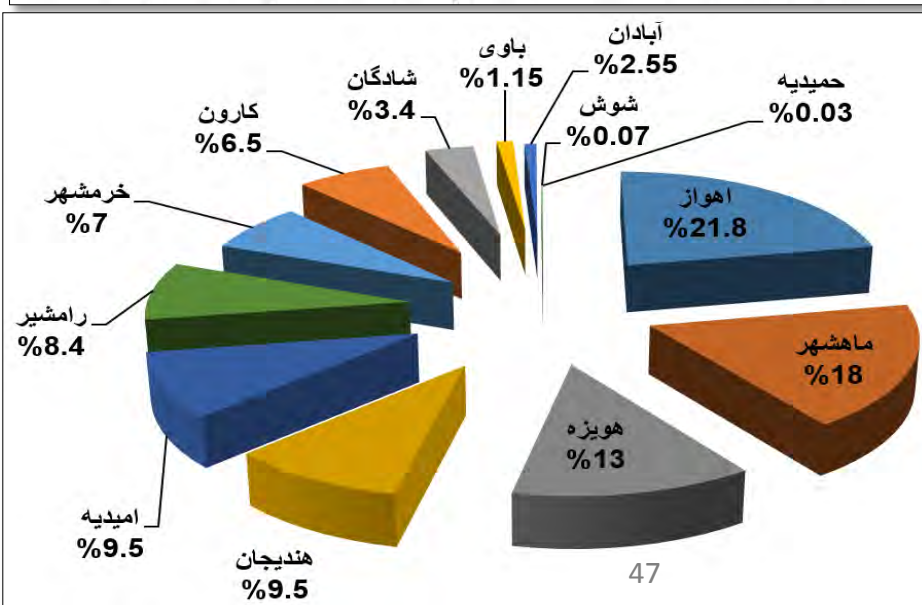
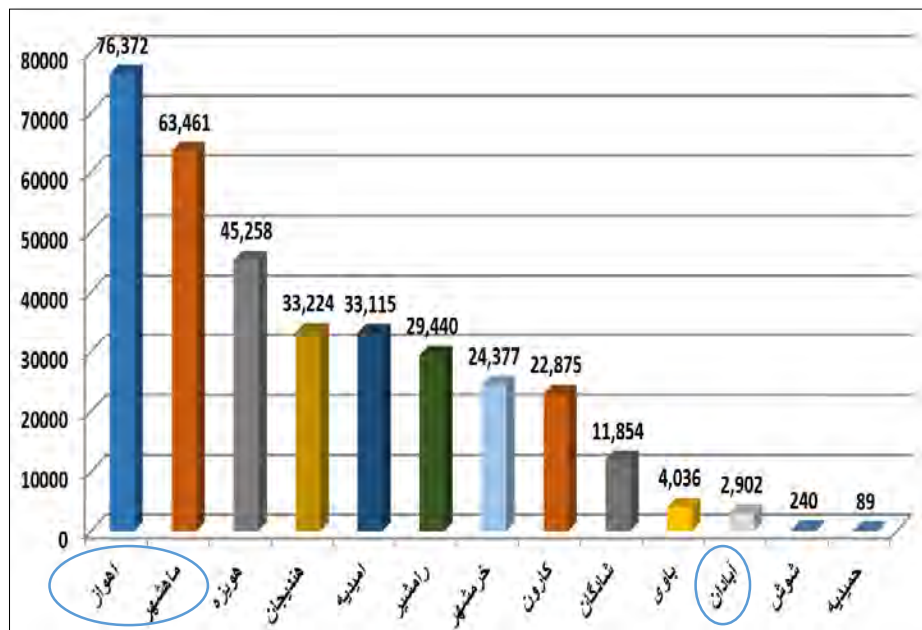
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

کانون ها با مساحت حدود ۳۵۰۰۰۰ هکتار در ۳ شهرستان واقع شده اند

نقشه پتانسیل سیل خیزی

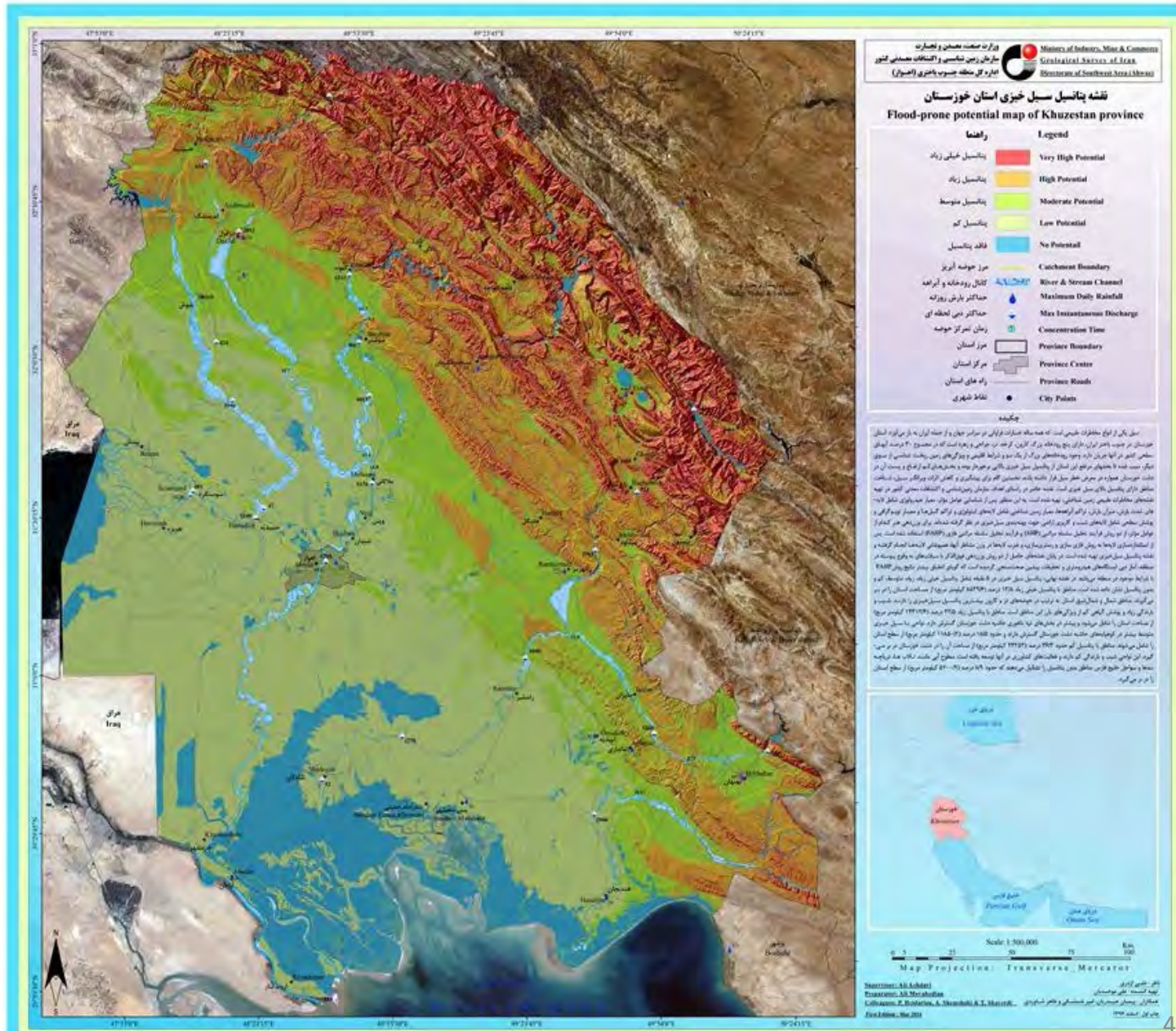
مناطق با پتانسیل خیلی زیاد ۱۳/۸ درصد،

مناطق با پتانسیل زیاد ۲۲/۵ درصد،

مناطق بدون پتانسیل متوسط حدود ۱۸/۵ درصد،

مناطق با پتانسیل کم حدود ۳۶/۳ درصد

و مناطق بدون پتانسیل حدود ۸/۹ درصد از سطح استان را در بر می-گیرد.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین محیطی - فضایی

➤ **تمرکز جمعیت و فعالیت در غرب استان** (الگوی توزیع منابع و روند توسعه به تمرکز ۷۵ درصد از جمعیت استان در نیمه غربی منجر شده است و در همین حال شهرستانهای حاشیه نوار مرزی غرب در نیمه جنوبی استان از مواهب توسعه کمتر بهره مند شده اند)

➤ **گسستگی منابع آب و خاک** در منطقه کوهستانی و کوهپایه ای **شمال شرق استان** که از جریان آب سطحی کمتری برخوردار شده اند، نیز پیوستگی سکونتگاهها و تراکم فعالیتها را کاهش داده است

➤ **فاصله تمرکز جمعیتی در شهرهای استان** (شهر اهواز با جمعیت بیش از ۱.۱۸ میلیون نفر اولین شهر پرجمعیت استان و سپس شهر دزفول با جمعیت ۲۶۳ هزار نفر دومین شهر پرجمعیت استان است)

➤ **رشد ۲۵۸ درصدی شهرهای استان** (از تعداد ۲۴ شهر در سال ۶۲ به ۸۶ شهر در سال ۹۹)

➤ به دلیل تغییرات اقلیمی و انتقال آب به سایر استانها از سرچشمه های استان، و به دلیل توسعه مصرف آب در داخل استان و با توجه به طرحهای توسعه شبکه های آبیاری کشاورزی و مصارف صنعتی و خانگی **بیلان آب استان در حال گرایش به سمت منفی** میباشد

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

سطح بندی جمعیت شهری استان در سال ۱۴۰۰

سطح جمعیتی	تعداد شهر	جمعیت (هزار نفر)	سهام از جمعیت شهری	سهام از تعداد شهرها
کمتر از ۳۵۰۰	۲۲	۴۱,۹	۱,۱	۲۵,۳
بین ۳۵۰۰ تا ۵ هزار نفر	۶	۲۴,۶	۰,۶	۶,۹
بین ۵ تا ۱۰ هزار نفر	۲۱	۱۴۸,۴	۳,۹	۲۴,۱
بین ۱۰ تا ۲۵ هزار نفر	۱۵	۲۲۰,۸	۵,۸	۱۷,۲
بین ۲۵ تا ۵۰ هزار نفر	۸	۲۸۷,۶	۷,۵	۹,۲
بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار نفر	۷	۵۷۰,۲	۱۴,۹	۸,۰
بالای ۱۰۰ هزار نفر	۸	۲۵۳۴,۵	۶۶,۲	۹,۲
جمع	۸۷	۳۸۲۸	۱۰۰	۱۰۰,۰

۶۶,۲ درصد از سهم جمعیت شهری در ۸ شهر ساکن هستند.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

مضامین اقتصادی

عدم تناسب تولید ناخالص داخلی استان با نرخ بیکاری

□ در سال ۱۴۰۰، استان خوزستان با نرخ بیکاری ۱۲.۶ درصد رتبه سوم را در بین استان های کشور داراست و بر اساس نرخ فعالیت جمعیت بیکار استان شامل ۲۰۰ هزار نفر می باشد.

□ استان خوزستان با سهم بیش از ۱۴ درصدی از تولید ناخالص داخلی رتبه دوم و بدون احتساب بخش نفت با سهم ۵.۳ درصدی رتبه پنجم را در بین استان های کشور داراست و **تعارض بین نرخ بیکاری و جایگاه در اقتصاد ملی** در هیچیک از استان های کشور تا این حد بارز نمی باشد.

عدم تناسب بخش پولی با بخش واقعی اقتصاد استان ها

□ سهم ارزش افزوده بخش واسطه گری های مالی استان از کشور کمتر از ۲.۵ درصد می باشد در حالیکه بخش واقعی استان ۱۴ درصد و بدون نفت ۶ درصد است

□ عدم تناسب ضریب نفوذ بیمه استان با تولید ناخالص داخلی

بر اساس شاخص های اعلامی بیمه مرکزی سهم استان خوزستان از حق بیمه تولیدی کشور ۳.۷ درصد و از خسارت پرداختی ۴.۱ درصد است که در مقابل سهم ۵.۹ درصدی و سهم حدود ۱۳ درصدی از تولید ناخالص ملی حاکی از نامناسب بودن وضعیت بیمه در استان خوزستان است. **ضریب نفوذ بیمه استان ۰.۶ می باشد که رتبه ۳۰ ام را در بین استان های کشور داراست، این در حالیست که میانگین ضریب نفوذ بیمه کشور ۲.۵ و استان تهران ۴.۶ می باشد**

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین اقتصادی

*فعالیت های نفتی و عدم اثر گذاری بخش نفت در اشتغال استان

□ سهم ارزش افزوده بخش نفت در استان ۷۰ درصد در حالیکه سهم آن از اشتغال استان ۳ درصد است.

*عدم حمایت سیستم بانکی از اهداف توسعه ای استان

□ استان خوزستان از نظر مولفه مشکل دریافت تسهیلات از بانکها به عنوان یکی از مهمترین مولفه

های سرمایه گذاری و بهبود محیط کسب و کار در جایگاه ۲۳ ام قرار دارد. و از لحاظ شاخص نسبت تسهیلات به سپرده حدود ۵۰.۸ درصد می باشد که پایینتر از میانگین کشوری (۷۵.۱ درصد) است

و در جایگاه ۲۹ ام کشور می باشد

*عدم ساماندهی مسئولیت های اجتماعی شرکت های دولتی و خصوصی

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین اقتصادی

*عدم توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی

استان خوزستان ۱۵.۷ درصد از تولیدات کشاورزی و ۱۸ درصد از تولیدات زراعی را به خود اختصاص می دهد. ۹ درصد محصولات گرمسیری کشور و ۳۴ درصد ذرت دانه ای در این استان کشت می شود. علیرغم این ظرفیت استان در صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی وضعیت مناسبی ندارد و از نظر تعداد این صنایع رتبه ۱۸ و از نظر اشتغال رتبه ۲۰ را دارد.

*صنایع میان دستی و پایین دستی پتروشیمی

صنعت پتروشیمی یکی از بخش های فعال در استان خوزستان است و منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی با سهم ۲۹ درصدی از ارزش افزوده از قطب های این صنعت در کشور است. از حدود ۲۷.۵ میلیون تن محصولات پتروشیمی استان فقط ۳۸۷ هزار تن (۲ درصد) به عنوان خوراک به صنایع پایین دستی پتروشیمی استان تحویل می شود لذا صنایع پایین دستی که اشتغال و ارزش افزوده را با خود به همراه دارد به تناسب صنایع بالادستی به هیچ وجه توسعه نیافته است.

*عدم استفاده از ظرفیت اشتغال زایی بنادر استان

بر اساس برآوردهای موجود به ازاء هر یک میلیون تن کالا در بندر ۱۴۰۰ شغل در فعالیت های مرتبط با پردازش باید ایجاد شود که متوسط بندر امام حدود ۲۵۰ شغل است (حدود ۲۰ درصد). شکل گیری فعالیت های مرتبط پردازش کالا به ویژه کالاهای اساسی در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام از ظرفیت های اشتغال زایی استان است.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین اجتماعی

* نرخ بالای بی سوادی

نرخ بی سوادی استان ۱۳,۷ درصد (حدوداً ۱۲ درصد جمعیت استان ۶۰۰ هزار نفر بی سواد مطلق) میباشد و بالاتر از میانین کشوری (۱۲,۴ درصد) می باشد و در رتبه شانزدهم قرار دارد. در بین شهرستانهای استان، اندیکا (۳۰٪)، حمیدیه (۲۹,۶٪) و شادگان (۲۵,۹٪) دارای بالاترین نرخ بی سوادی جمعیت ۶ ساله و بیشتر می باشد که نشان دهنده بالا بودن نرخ بی سوادی در شهرستانهای دوزبانه و عشایری است.

* تعارض بین ظرفیت های کالبدی آموزش و ظرفیت های نیروی انسانی

استان از نظر تراکم دانش آموز به کلاس با ۲۵ نفر در جایگاه ۲۰ ام قرار دارد در حالیکه از نظر اسرانه دانش آموز به معلم در جایگاه ۸ ام می باشد (کمبود معلم)

* مهاجرت: استان خوزستان با خالص مهاجرت (۷۹۱۷۱- نفر) رتبه اول مهاجرفرستی در کشور را دارد

مشکلات بخش بهداشت و درمان

از نظر سرانه های تخت ثابت فعال بیمارستان دولتی به ازاء هزار نفر جمعیت ۱,۶ و رتبه ۲۰ را در بین استان های کشور داراست. متوسط قدمت بیمارستان های تحت پوشش دانشگاه های علوم پزشکی ۲۷ سال است

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مضامین نهادی – ساختاری

➤ ارتقاء جایگاه شورای برنامه ریزی و توسعه استان

- به استناد ماده ۳۱ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه ، شورای برنامه ریزی و توسعه استان نهاد متولی توسعه استان است. اما در عمل تصمیم در خصوص بخش کوچکی از منابع (بخش استانی بودجه عمومی) در این شورا صورت می پذیرد. همچنین برنامه ها و اقدامات نهادهای مهمی نظیر مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، شرکت های دولتی و بنیادها بدون هماهنگی با این نهاد تهیه و اجرا می شود، لذا لازم است به منظور ایجاد یکپارچگی برنامه ها با اهداف توسعه ای استان و مدیریت منابع برنامه های مناطق آزاد و مناطق ویژه به تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان برسد. همچنین سیاست گذاری برای منابعی نظیر ارزش افزوده و عوارض آلاینده در این شورا انجام شود.

➤ تشکیل صندوق توسعه منطقه ای

- منابع بانکی یکی از منابع اصلی رشد اقتصادی استان ها است. منابع بانکی تابع سیاست های ابلاغی شورای پول و اعتبار ، بانک مرکزی و شعب مرکزی بانک ها بوده و بالتبع این سیاست ها برای همه استان ها یکسان می باشد تشکیل صندوق توسعه استان با هیئت مدیره متشکل از مدیریت های استانی و نماینده بانک مرکزی این امکان را می دهد تا با استفاده از اختیارات صندوق مذکور تامین مالی برای طرح اقتصادی پیشران اقتصادی استان ها- نظیر صندوق توسعه ملی - متناسب با اقتضائات و پتانسیل های استان ها فراهم آید.

➤ استقرار نظام در آمد- هزینه استان ها

- به منظور ایجاد انگیزه وصول درآمد در استان ها لازم است بر اساس معیارهایی مشخص ردیف های استانی از ملی تفکیک شود و تعیین پایه و ضرائب مالیاتی به ستاد تجهیز درآمدهای استانی محول گردد. همچنین ابزارهای برای راهبری این دستگاه نظیر استانی شدن بودجه هزینه ای دستگاه های خضو ستاد درآمدها در اختیار استان قرار گیرد. ضمنا عملیات عمرانی استانی از ملی کاملا تفکیک گردد و وظائف استانی به شورای برنامه ریزی و توسعه استان محول شود.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

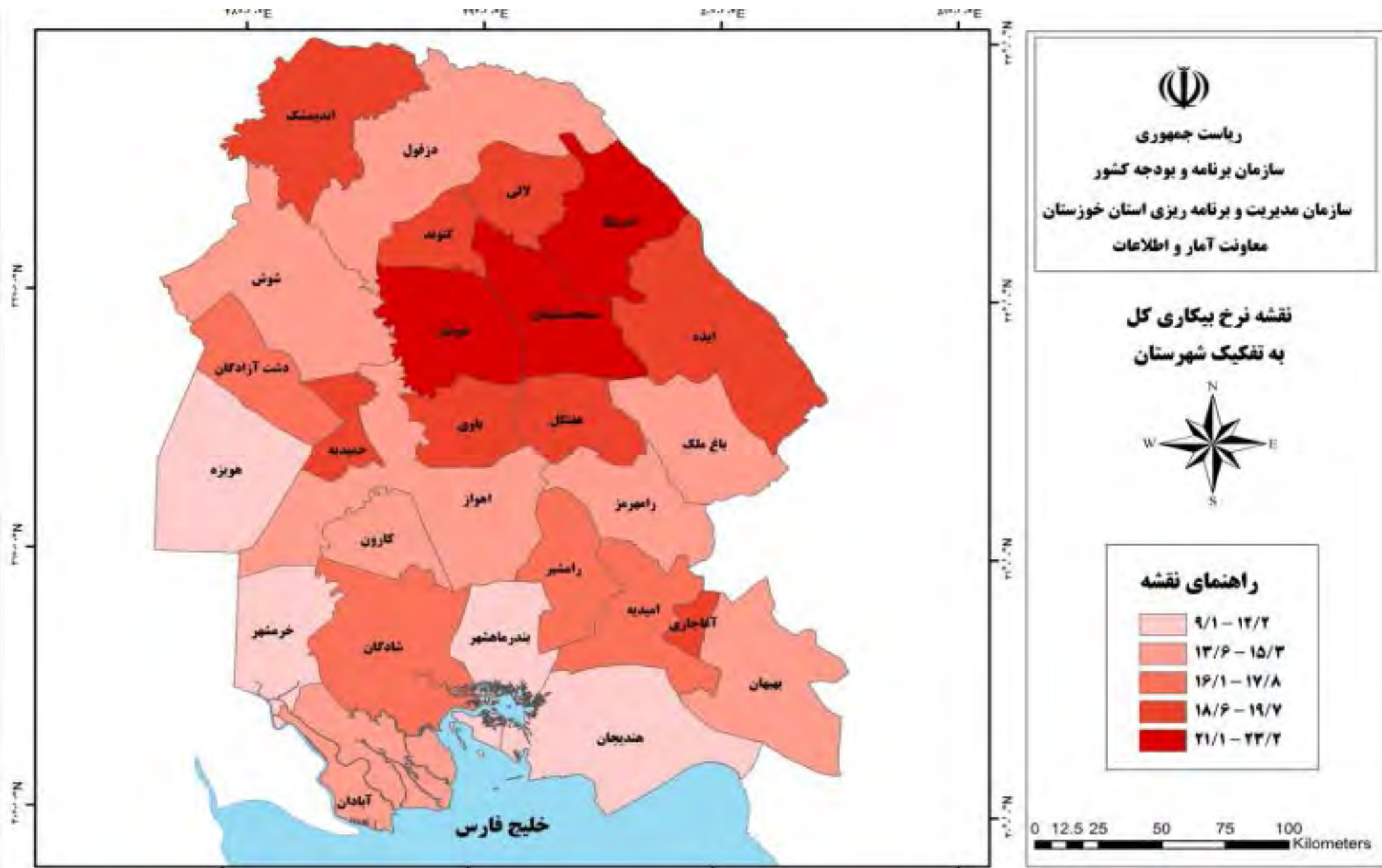
ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش اقتصادی

شهرستان / شاخص	سراانه تولید ناخالص داخلی (میلیون ریال)	سهم ارزش افزوده شهرستان	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری
آبادان	۸۵	۸.۵	۴۰.۳	۱۴.۳
اندیمشک	۷۱	۳.۹	۴۱.۴	۱۸.۲
اهواز	۶۷	۲۹.۵	۳۹.۷	۱۳.۳
ایذه	۳۳	۱.۸	۴۰.۳	۱۸.۳
بندرماهشهر	۱۵۵	۱۵.۴	۴۱.۶	۱۱.۴
بهبهان	۵۱	۳.۱	۳۹.۳	۱۳.۴
خرمشهر	۸۰	۴.۵	۳۹.۷	۹.۳
دزفول	۳۹	۵.۸	۴۲.۱	۱۵.۲
دشت آزادگان	۴۷	۱.۷	۴۰	۱۴.۸
رامهرمز	۹۰	۳.۳	۴۰.۷	۱۱.۴
شادگان	۵۶	۲.۳	۴۴.۱	۱۳.۱
شوشتر	۴۶	۲.۸	۳۹.۶	۱۹.۹
مسجد سلیمان	۶۲	۲.۳	۴۶.۳	۲۲.۷
شوش	۶۳	۲.۷	۴۱.۴	۱۱
باغملک	۴۴	۱.۴	۴۰.۳	۱۶.۸
امیدیه	۴۲	۱.۳	۴۲.۲	۱۵.۹
لالی	۴۱	۰.۵	۴۲.۲	۲۱.۴
هندیجان	۸۹	۱.۱	۴۱.۱	۸
رامشیر	۳۷	۰.۷	۴۲	۱۲.۴
گتوند	۷۰	۱.۵	۴۳.۱	۱۷
اندیکا	۴۱	۰.۶	۴۳.۳	۱۴.۸
هفتگل	۱۴۳	۱.۰	۳۸.۷	۲۱.۵
هویزه	۳۲	۰.۴	۴۱.۸	۱۲.۲
باوی	۳۷	۱.۲	۴۰	۱۵.۹
حمیدیه	۳۴	۰.۶	۴۲.۵	۱۳.۹
آغاچاری	۳۷	۰.۲	۴۲.۱	۱۵.۶
کارون	۵۷	۱.۹	۴۲.۴	۱۱.۲
استان	۶۵	۱۰۰	۴۰.۸	۱۴.۳

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش کشاورزی

شهرستان / شاخص	عملکرد در هکتار محصولات زراعی	سهم اراضی آبی	سهم اراضی دیم	سهم از جمعیت دام
آبادان	۱۴,۹	۱,۹	۰,۰	۰,۳
آغاچاری	۴,۸	۰,۱	۰,۱	۰,۵
امیدیه	۳,۸	۲,۰	۰,۳	۱,۷
اندیکا	۱,۸	۰,۰	۳,۸	۳,۸
اندیمشک	۱۱,۶	۲,۴	۹,۲	۵,۹
اهواز	۱۶,۹	۱۱,۸	۵,۱	۴,۷
ایذه	۲,۹	۰,۵	۱۵,۶	۱۱,۷
باغملک	۳,۷	۰,۷	۱۲,۸	۴,۰
باوی	۱۲,۸	۵,۸	۶,۸	۲,۲
بندرماهشهر	۴,۵	۱,۶	۰,۰	۴,۲
بهبهان	۹,۰	۴,۲	۲,۸	۲,۵
حمیدیه	۷,۶	۲,۹	۰,۰	۲,۹
خرمشهر	۵۵,۹	۴,۰	۰,۰	۱,۰
دزفول	۱۶,۷	۶,۲	۴,۸	۱۱,۲
دشت آزادگان	۶,۷	۷,۲	۰,۹	۴,۸
رامشیر	۳,۱	۳,۳	۲,۷	۲,۰
رامهرمز	۶,۵	۳,۴	۴,۸	۳,۱
شادگان	۲۴,۲	۶,۰	۰,۰	۲,۳
شوش	۱۶,۷	۱۲,۳	۰,۰	۷,۷
شوشتر	۲۸,۸	۹,۸	۴,۰	۴,۰
کارون	۳۵,۹	۲,۹	۰,۰	۱,۸
گتوند	۱۰,۰	۳,۲	۴,۹	۲,۲
لالی	۱,۳	۰,۰	۳,۹	۲,۶
مسجدسلیمان	۰,۷	۰,۰	۸,۰	۷,۶
هفتگل	۰,۴	۰,۰	۹,۳	۲,۰
هندیجان	۳,۶	۳,۳	۰,۰	۱,۴
هویزه	۵,۱	۴,۴	۰,۰	۱,۹

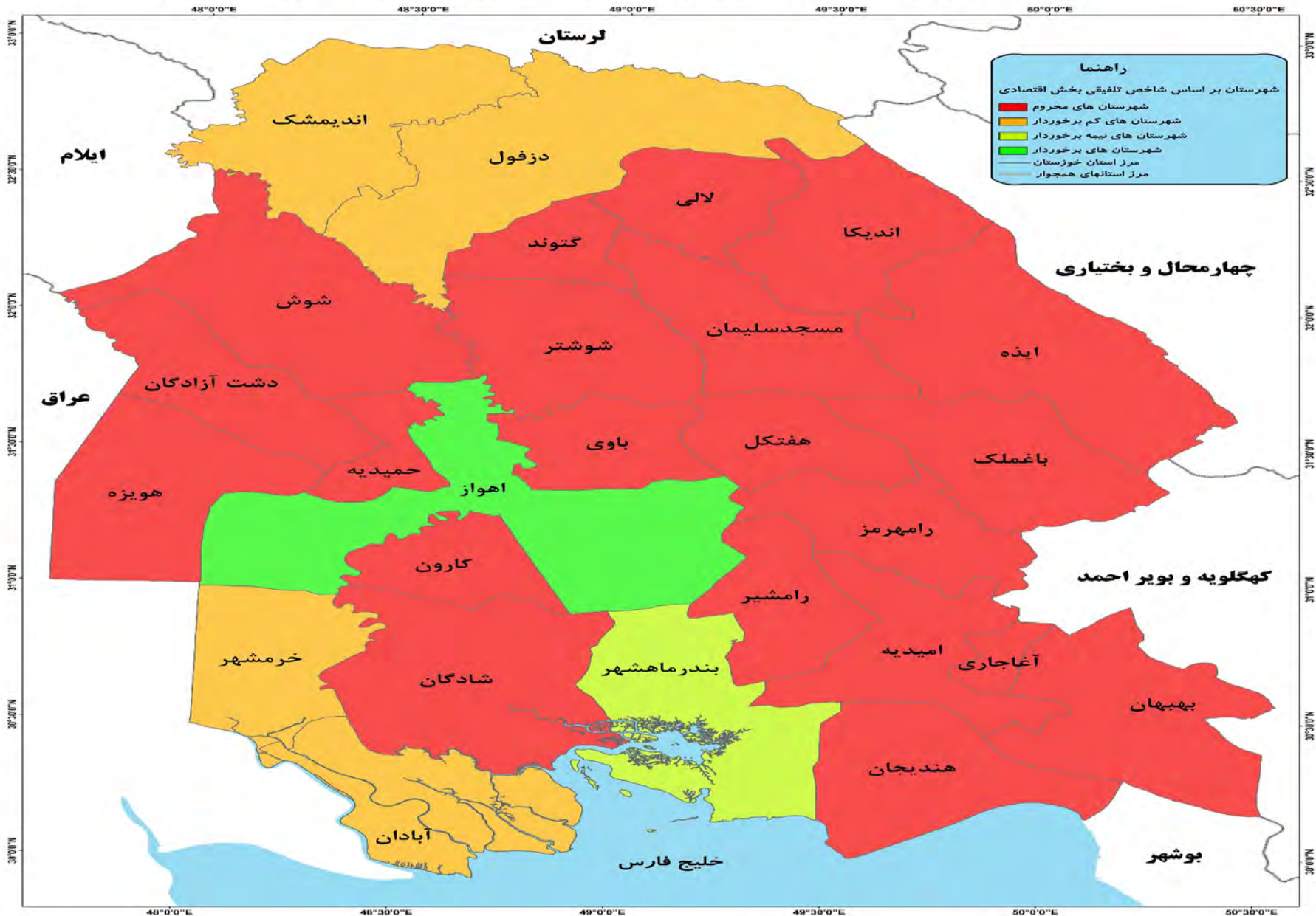
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص تلفیقی بخش اقتصادی

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

0 10 20 40 Kilometers

سیستم تصویر UTM
پیشروی سینا WGS84

آدرس: آمانیه، خیابان در شرقی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان، کدپستی ۶۱۳۳۸-۲۳۱۱۷
صندوق پستی: Info@mpo-kz.ir
تلفن: ۰۶۱۳۳۳۳۴-۱۳، دورنگار: ۰۶۱۳۳۳۳۴-۳۵

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش زیر بنایی (حمل و نقل)

شهرستان / شاخص	تراکم بزرگراه در ۱۰۰ کیلومتر مربع	تراکم راه اصلی در ۱۰۰ کیلومتر مربع	تراکم راه فرعی در ۱۰۰ کیلومتر مربع	تراکم راه روستایی در ۱۰۰ کیلومتر مربع	درصد راه روستایی آسفالته
آبادان	۱،۴	۵،۸	۱،۷	۹،۰	۹۸،۲
آغا جاری	۰،۰	۶،۳	۸،۱	۵،۹	۱۰۰،۰
امیدیه	۱،۶	۳،۹	۱۳،۴	۵،۳	۸۶،۵
اندیکا	۰،۰	۶،۰	۴،۳	۲۱،۵	۶۹،۵
اندیمشک	۱،۱	۴،۶	۲،۱	۱۲،۹	۹۱،۲
اهواز	۲،۷	۵،۴	۱۰،۳	۸،۸	۸۲،۸
ایذه	۰،۲	۶،۸	۴،۶	۲۰،۳	۸۷،۱
باغملک	۱،۰	۶،۲	۱۰،۶	۲۳،۷	۹۱،۲
باوی	۲،۷	۲،۴	۱۳،۲	۱۹،۳	۸۶،۴
بندر ماهشهر	۳،۵	۱،۷	۳،۲	۵،۴	۹۸،۴
بهبهان	۰،۸	۴،۷	۶،۳	۱۸،۴	۷۷،۷
حمیدیه	۰،۸	۷،۲	۳،۲	۱۹،۹	۹۳،۴
خرمشهر	۱،۰	۷،۰	۳،۳	۸،۷	۸۵،۵
دزفول	۰،۲	۴،۶	۵،۱	۱۲،۳	۷۶،۲
دشت آزادگان	۱،۱	۴،۳	۹،۶	۱۱،۹	۷۶،۸
رامشیر	۱،۸	۶،۲	۸،۳	۲۲،۱	۸۲،۹
رامهرمز	۱،۶	۹،۸	۸،۷	۲۷،۹	۹۷،۷
شادگان	۳،۰	۲،۱	۴،۴	۱۵،۳	۹۴،۷
شوش	۳،۶	۱،۷	۱۱،۹	۳۵،۳	۹۴،۲
شوشتر	۲،۰	۷،۱	۱۱،۲	۲۱،۰	۸۹،۶
کارون	۲،۶	۱،۵	۶،۵	۱۱،۰	۹۵،۵
گتوند	۰،۹	۶،۹	۱۵،۱	۲۵،۱	۹۳،۰
لالی	۰،۰	۴،۹	۳،۰	۱۴،۹	۶۳،۱
مسجد سلیمان	۰،۵	۵،۳	۳،۶	۱۷،۵	۵۹،۳
هفتکل	۱،۵	۹،۲	۴،۶	۷،۷	۸۰،۵
هندیجان	۲،۹	۱،۷	۵،۵	۸،۷	۹۵،۲
هویزه	۰،۰	۶،۴	۷،۶	۱۳،۲	۸۴،۰
استان	۱،۴	۴،۹	۶،۵	۱۴،۹	۸۵،۶

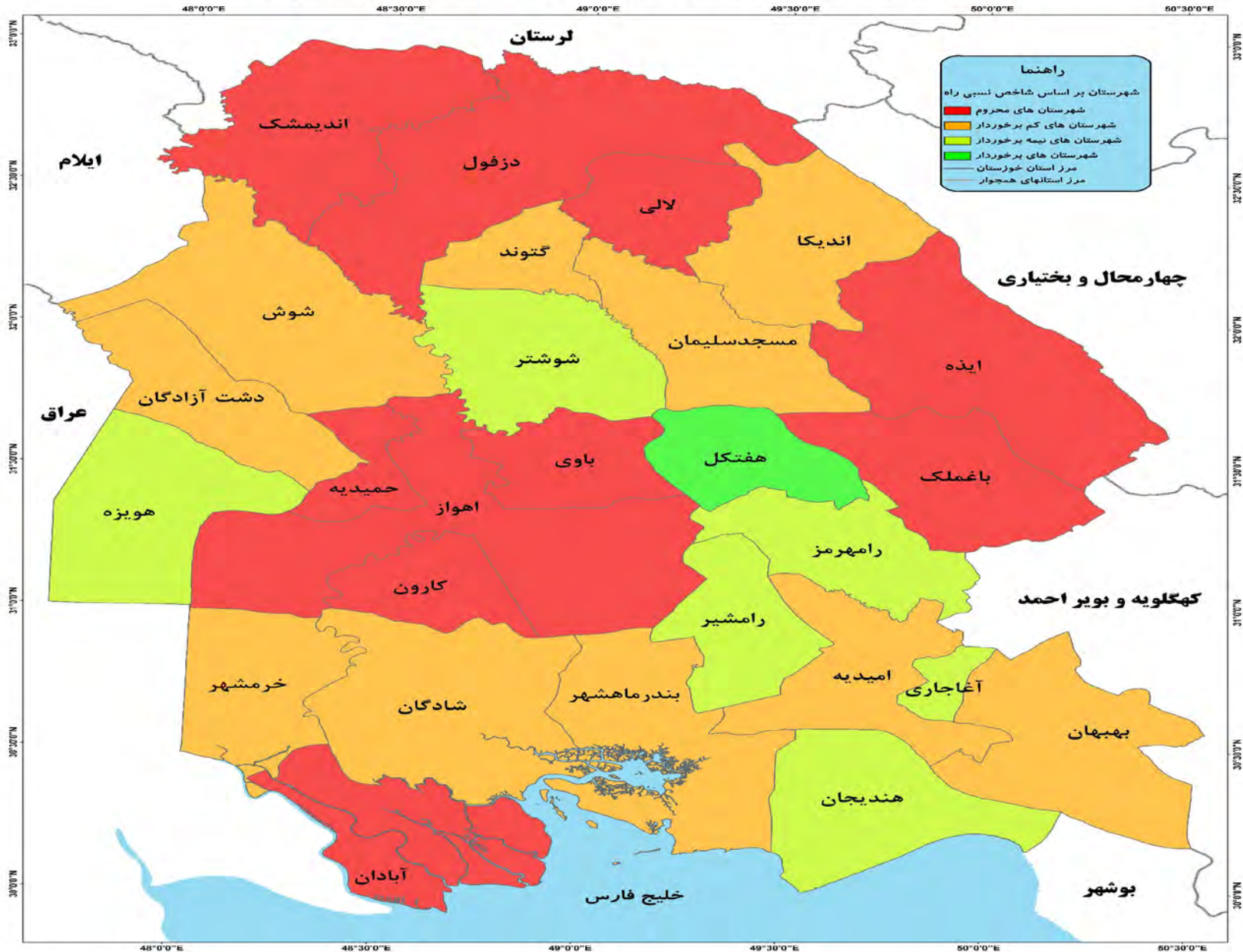
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی
استان

عدم تعادلها
و نابرابری
های بارز
منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص نسبی راه

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

0 10 20 40 Kilometers

سیستم تصویر UTM
پیشروی سبنا WGS84

آدرس: آمانیه، خیابان در شرقی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان، کدپستی ۶۱۳۳۸-۳۳۱۱۷
صندوق پستی: Info@mpo-kz.ir
تلفن: ۰۱۳-۶۱۳۳۳۳۴، دورنگار: ۰۳۵-۶۱۳۳۳۳۴

وضعیت بافت‌های فرسوده استان خوزستان مصوب در کمیسیون ماده ۵

شماره ثبت	شهر	جمعیت؛ نفر	مساحت شهر؛ هکتار	مساحت بافت فرسوده؛ هکتار	نسبت بافت فرسوده به مساحت شهر؛ درصد
15	شادگان	۵۸,۵۴۵	۵۹۰	۳۳	۵,۵
16	سوسنگرد	۵۱,۷۲۷	۱,۲۳۰	۲۶۵	۲۰,۸
17	هنديجان	۲۸,۲۰۶	۵۹۶	۳۵	۵,۸
18	رامشیر	۲۴,۸۰۱	۳۳۵	۶۰	۱۷,۸
19	شيبان	۲۴,۱۱۲	۲۱۹	۱۰۸	۴۹,۴
20	حمیدیه	۲۵,۰۲۳	۴۷۸	۴۷	۹,۸
21	گتوند	۴۳,۸۸۱	۴۸۷	۴۶	۹,۴
22	باغملک	۴۳,۵۸۲	۸۲۶	۸۵	۱۰,۳
23	چمران	۱۹,۰۴۷	۳۳۳	۵۸	۱۷,۳
24	لالی	۱۷,۷۴۵	۳۰۶	۲۵	۸,۱
25	هفتگل	۱۴,۸۷۷	۷۸۷	۱۸۲	۲۳,۱
26	ملاثانی	۱۵,۸۸۶	۲۴۵	۳۱	۱۲,۴
27	هويزه	۱۹,۸۴۴	۲۲۴	۱۵۲	۶۷,۹
28	ویس	۱۵,۰۰۲	۱۱۳	۶۴	۵۶,۴
29	آغاچاری	۱۴,۹۰۲	۳۵۶	۲۹	۸,۱

شماره ثبت	شهر	جمعیت؛ نفر	مساحت شهر؛ هکتار	مساحت بافت فرسوده؛ هکتار	نسبت بافت فرسوده به مساحت شهر؛ درصد
جمع کل		۳,۲۹۵,۹۴۹	۳۶,۴۸۸	۵,۸۳۳	۱۶
1	اهواز	۱,۱۳۳,۰۰۳	۲,۳۲۰	۱,۴۱۵	۶,۸
2	دزفول	۲۹۶,۹۷۹	۴,۷۳۰	۱۴۱	۳
3	آبادان	۲۲۸,۹۰۵	۲,۰۸۲	۵۰۶	۲۴,۳
4	خرمشهر	۱۳۰,۷۰۷	۲,۳۳۵	۱۱۴	۴,۹
5	اندیمشک	۱۲۸,۷۷۴	۱,۴۷۱	۱۳۹	۹,۵
6	ماهشهر	۱۶۹,۸۰۶	۲,۷۱۴	۳۷۳	۱۳,۸
7	بهبهان	۱۲۶,۳۰۴	۱,۸۳۳	۱۶۳	۸,۹
8	مسجد سلیمان	۱۰۳,۳۶۹	۲,۳۷۸	۶۸۴	۲۸,۷
9	ایذه	۱۲۲,۰۱۳	۱,۴۸۱	۲۲۳	۱۵
10	شوستر	۱۲۰,۶۸۷	۱,۶۵۳	۲۴۰	۱۴,۵
11	بندر امام	۸۷,۴۶۷	۷۵۴	۷۷	۱۰,۲
12	شوش	۸۶,۹۷۶	۲,۷۰۲	۲۴۷	۹,۲
13	رامهرمز	۶۹,۸۶۹	۱,۴۵۸	۲۸	۱,۹
14	امیدیه	۶۲,۸۶۲	۱,۱۵۰	۱۶۹	۱۴,۷

مقایسه نسبت مساحت بافت‌های فرسوده شهرستان‌های استان به مساحت شهر

نسبت بافت فرسوده به مساحت شهر (درصد)

ویژگی‌های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری‌های
بارز منطقه‌ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش زیربنایی

شهرستان / شاخص	درصد برخورداری از اجرای طرح هادی	درصد شهرهای گازرسانی شده	جمعیت روستایی تحت پوشش آب شرب به کل جمعیت روستایی بالای ۲۰ خانوار	هدر رفت آب شرب روستایی %	ضریب نفوذ تلفن ثابت
آبادان	۲۰،۳	۱۰۰،۰	۹۹،۴	۱۰،۱	۱۷،۵
آغاچاری	۳۳،۳	۱۰۰،۰	۸۳،۰	۷۴،۷	۱۴،۲
امیدیه	۱۹،۰	۱۰۰،۰	۸۳،۰	۲۵،۱	۱۶،۲
اندیکا	۵،۴	۶۶،۷	۸۴،۴	۶،۸	۳،۹
اندیمشک	۱۸،۴	۱۰۰،۰	۸۵،۵	۴۵،۱	۱۷،۳
اهواز	۲۱،۳	۱۰۰،۰	۹۳،۴	۴۵،۷	۲۳،۴
ایذه	۷،۴	۱۰۰،۰	۸۰،۵	۱۰،۰	۱۶،۴
باغملک	۱۳،۴	۱۰۰،۰	۸۴،۰	۱۲،۷	۱۲،۸
باوی	۱۳،۷	۱۰۰،۰	۹۳،۴	۶۸،۸	۶،۳
بندرماهشهر	۱۸،۰	۱۰۰،۰	۹۷،۲	۳۲،۷	۱۸،۰
بهبهان	۸،۰	۱۰۰،۰	۸۱،۸	۳،۴	۲۷،۹
حمیدیه	۹،۶	۱۰۰،۰	۹۳،۴	۱۶،۷	۹،۱
خرمشهر	۶،۱	۱۰۰،۰	۹۱،۱	۵۹،۳	۱۳،۸
دزفول	۱۵،۵	۸۳،۳	۹۱،۳	۱۷،۶	۲۴،۴
دشت آزادگان	۳۰،۷	۱۰۰،۰	۸۰،۳	۳۶،۱	۱۰،۸
رامشیر	۱۵،۷	۱۰۰،۰	۸۸،۱	۵۹،۹	۱۱،۰
رامهرمز	۱۳،۷	۱۰۰،۰	۷۹،۸	۳۸،۴	۱۷،۹
شادگان	۲۸،۲	۱۰۰،۰	۸۶،۸	۴۸،۲	۷،۱
شوش	۱۶،۰	۱۰۰،۰	۸۷،۴	۱۰،۰	۱۳،۳
شوشتر	۳۶،۰	۸۰،۰	۸۹،۲	۲۹،۸	۱۸،۵
کارون	۲۹،۴	۱۰۰،۰	۹۳،۴	۳،۵	۶،۹
گتوند	۱۶،۷	۱۰۰،۰	۸۱،۴	۲۱،۸	۱۶،۹
لالی	۲۲،۲	۱۰۰،۰	۹۱،۶	۵۴،۸	۱۰،۵
مسجد سلیمان	۱۴،۸	۱۰۰،۰	۸۴،۴	۱۹،۸	۱۵،۵
هفتکل	۱۱،۱	۱۰۰،۰	۷۸،۹	۲۹،۳	۱۷،۸
هندیجان	۳۰،۸	۱۰۰،۰	۸۷،۰	۷،۶	۱۷،۴
هویزه	۸،۰	۱۰۰،۰	۸۸،۳	۰،۳	۷،۷

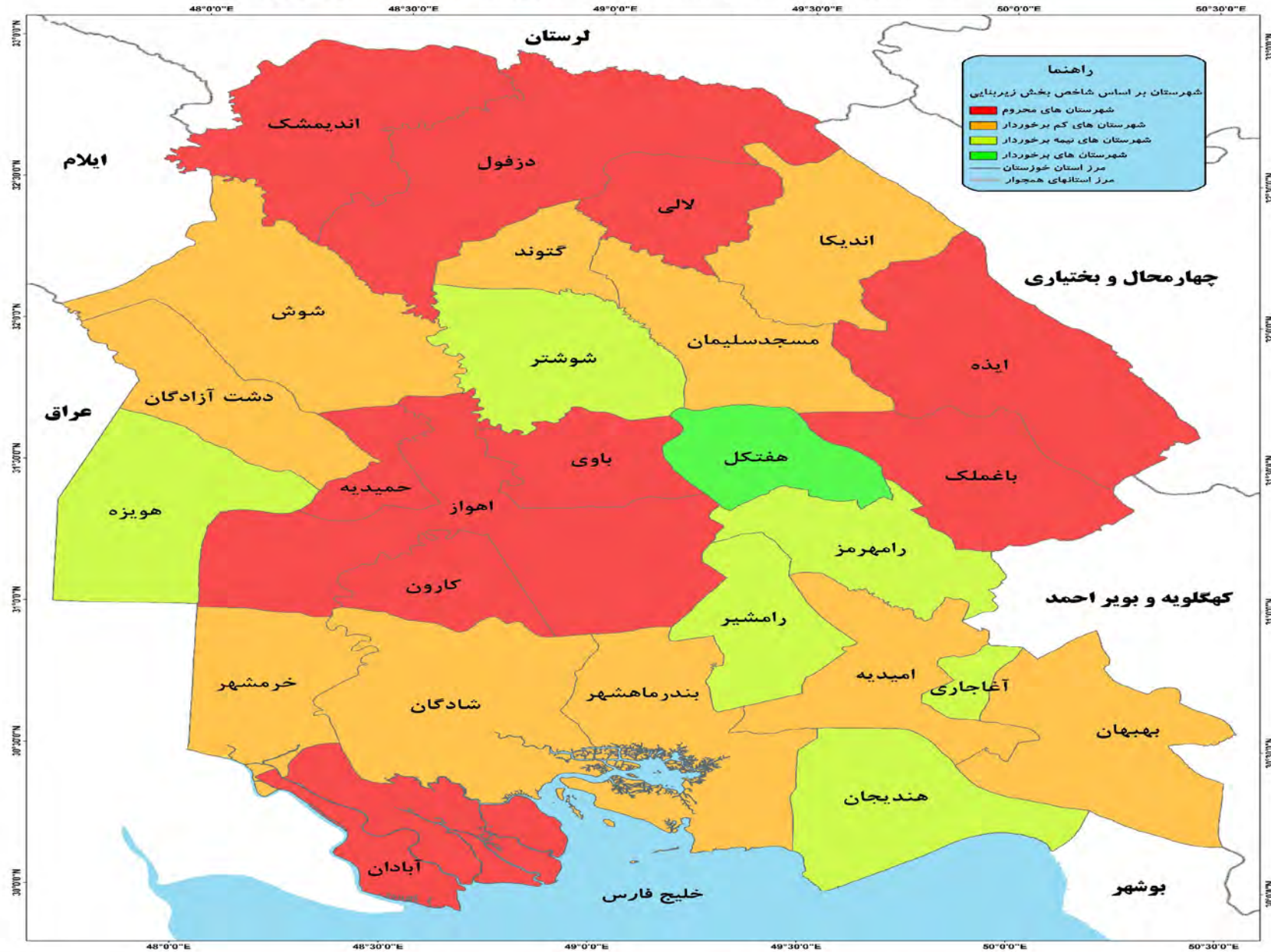
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص بخش زیربنایی

ویژگی های
 جغرافیایی،
 جمعیتی،
 اقتصادی،
 زیربنایی و
 اجتماعی استان

عدم تعادلها و
 نابرابری های
 بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
 تعادلها و
 راهکارهای رفع
 عدم تعادلها

ارزش افزوده و
 سنجش
 بازتوزیع آن

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش اجتماعی (آموزش)

شهرستان / شاخص	تراکم دانش آموز در کلاس	سرانه دانش آموز به معلم	نرخ با سواد	نسبت دانشجو به استاد
آبادان	۲۴,۷	۲۷,۶	۸۹,۴	۴۱
آغاچاری	۱۴,۴	۱۶,۹	۸۶,۶	۳۱۶
امیدیه	۲۰,۱	۲۲,۰	۹۰	۶۶
اندیکا	۱۰,۶	۱۱,۰	۷۰	۰
اندیمشک	۱۹,۱	۱۸,۶	۸۷,۶	۲۳۴
اهواز	۲۳,۶	۳۰,۴	۹۱	۳۵
ایذه	۱۸,۶	۱۷,۲	۸۰,۵	۴۲۲
باغملک	۱۴,۲	۱۶,۴	۷۹,۱	۳۶۴
باوی	۲۱,۶	۲۵,۵	۸۲,۴	۳۲
بندر ماهشهر	۲۴,۱	۳۰,۹	۹۱	۱۶۸
بهبهان	۲۰,۷	۱۷,۰	۸۹	۲۹
حمیدیه	۱۸,۶	۲۲,۱	۷۰,۴	۰
خرمشهر	۲۴,۶	۲۷,۱	۸۷,۴	۴۹
دزفول	۲۳,۵	۲۲,۲	۸۷,۳	۴۶
دشت آزادگان	۲۰,۳	۱۹,۸	۷۷,۵	۹۱
رامشیر	۱۹,۷	۱۸,۸	۸۳,۸	۱۹۷
رامهرمز	۱۹,۴	۲۲,۵	۸۵,۸	۱۸۴
شادگان	۱۷,۹	۲۳,۳	۷۴,۱	۲۱۰
شوش	۲۰,۶	۲۰,۷	۷۹,۳	۹۶
شوشتر	۲۰,۲	۲۲,۹	۸۵,۳	۹۰
کارون	۲۵,۲	۲۹,۶	۷۶,۶	۰
گتوند	۱۹,۳	۱۷,۶	۸۳,۱	۱۶۰
لالی	۱۴,۹	۱۶,۲	۷۸,۵	۰
مسجد سلیمان	۲۰,۲	۲۲,۹	۸۵,۱	۱۵۳
هفتکل	۲۱,۵	۱۹,۶	۸۴,۷	۱۳۳
هندیجان	۲۰,۶	۲۰,۲	۸۶,۴	۱۷۲
هویزه	۱۹,۳	۲۰,۰	۷۷,۲	۲۳۰

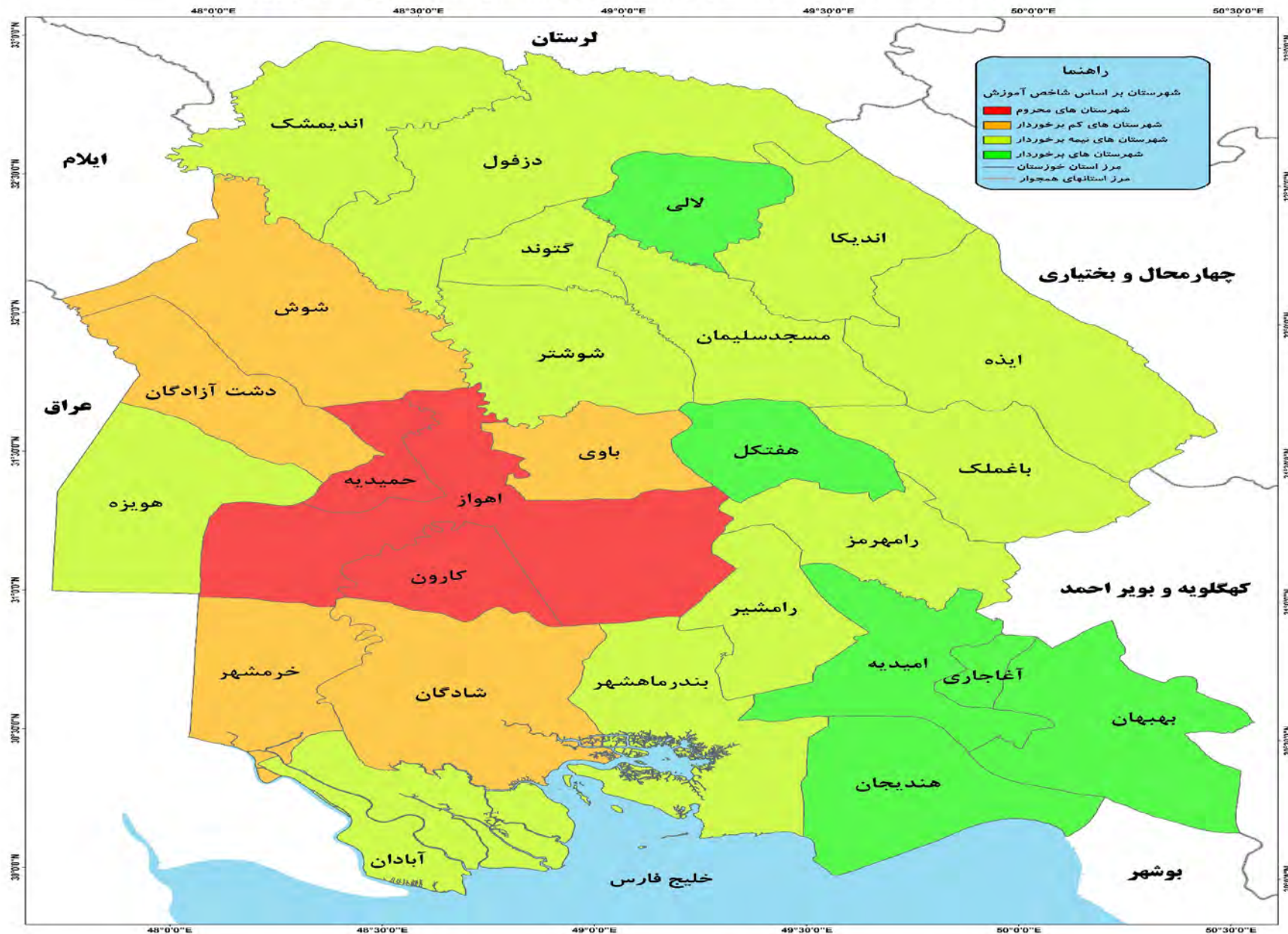
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص آموزش

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

سیستم تصویر UTM
پیشوی میا WGS84

آدرس: امانیه، خیابان در شرقی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان، کدپستی ۳۳۱۱۷-۶۱۳۳۸
 صندوق پستی: Info@mpo-kz.ir
 تاشن: ۰۶۱۳۳۳۳۴۰۱۳ - دورنگار: ۰۶۱۳۳۳۳۴۰۳۵

تحلیل نابرابری های در شهرستان های استان در بخش اجتماعی (بهداشت و درمان - نهادهای حمایتی)

شهرستان / شاخص	خانه های بهداشت فعال به ازای ده هزار نفر جمعیت روستایی	سرانه مراکز جامع سلامت به ازای ده هزار نفر	سرانه تخت فعال بیمارستانی استان به ازای هر هزار نفر	سرانه بیمارستان به ازای ده هزار نفر	سرانه پزشک عمومی به ده هزار نفر	ضریب پوشش بیمه تأمین اجتماعی
آبادان	۸,۸	۳,۲	۱,۹	۰,۱۷	۲,۷	۵۸,۳
آغاچاری	۷,۰	۵,۱	۲,۱	۰,۵۷	۳,۴	۴۵,۱
امیدیه	۸,۴	۳,۹	۱,۶	۰,۲۲	۲,۵	۷۰,۰
اندیکا	۱۱,۰	۱۳,۲	۰,۰	۰,۰۰	۴,۸	۰,۰
اندیمشک	۱۳,۴	۳,۵	۰,۹	۰,۰۶	۲,۳	۴۰,۸
اهواز	۴,۵	۱,۲	۳,۶	۰,۱۵	۱,۶	۷۰,۶
ایذه	۱۱,۵	۶,۰	۰,۹	۰,۰۵	۳,۸	۲۵,۰
باغملک	۱۰,۳	۷,۸	۱,۱	۰,۰۹	۲,۸	۲۳,۲
باوی	۹,۱	۴,۶	۰,۰	۰,۰۰	۳,۱	۴۳,۵
بندر ماهشهر	۵,۶	۱,۶	۱,۱	۰,۱۴	۱,۱	۸۵,۴
بهبهان	۱۱,۹	۴,۴	۱,۸	۰,۱۷	۲,۷	۴۷,۰
حمیدیه	۵,۰	۴,۸	۰,۰	۰,۰۰	۳,۵	۰,۰
خرمشهر	۶,۲	۳,۱	۱,۴	۰,۰۶	۱,۴	۵۹,۲
دزفول	۴,۷	۲,۸	۱,۰	۰,۰۹	۲,۴	۳۹,۱
دشت آزادگان	۸,۷	۴,۹	۱,۴	۰,۱۹	۶,۳	۶۳,۵
رامشیر	۸,۲	۵,۴	۰,۶	۰,۱۹	۲,۶	۴۹,۱
رامهرمز	۹,۹	۵,۳	۱,۴	۰,۱۸	۲,۰	۳۳,۷
شادگان	۷,۷	۶,۸	۱,۱	۰,۰۷	۳,۳	۴۹,۱
شوش	۷,۱	۵,۴	۰,۷	۰,۰۵	۳,۹	۵۲,۶
شوشتر	۷,۸	۴,۸	۱,۵	۰,۱۶	۱,۹	۵۵,۰
کارون	۵,۰	۴,۴	۲,۱	۰,۰۹	۳,۹	۰,۰
گتوند	۷,۷	۴,۷	۰,۵	۰,۱۵	۴,۹	۳۶,۲
لالی	۱۲,۸	۹,۰	۰,۸	۰,۲۶	۶,۸	۲۴,۳
مسجد سلیمان	۱۷,۰	۳,۳	۲,۴	۰,۲۶	۴,۹	۵۵,۲
هفتکل	۱۷,۴	۸,۱	۰,۰	۰,۰۰	۵,۴	۶۰,۶
هندیجان	۱۸,۷	۶,۲	۰,۸	۰,۲۶	۴,۶	۵۶,۳
هویزه	۱۳,۵	۸,۲	۰,۰	۰,۰۰	۵,۷	۰,۰
استان						

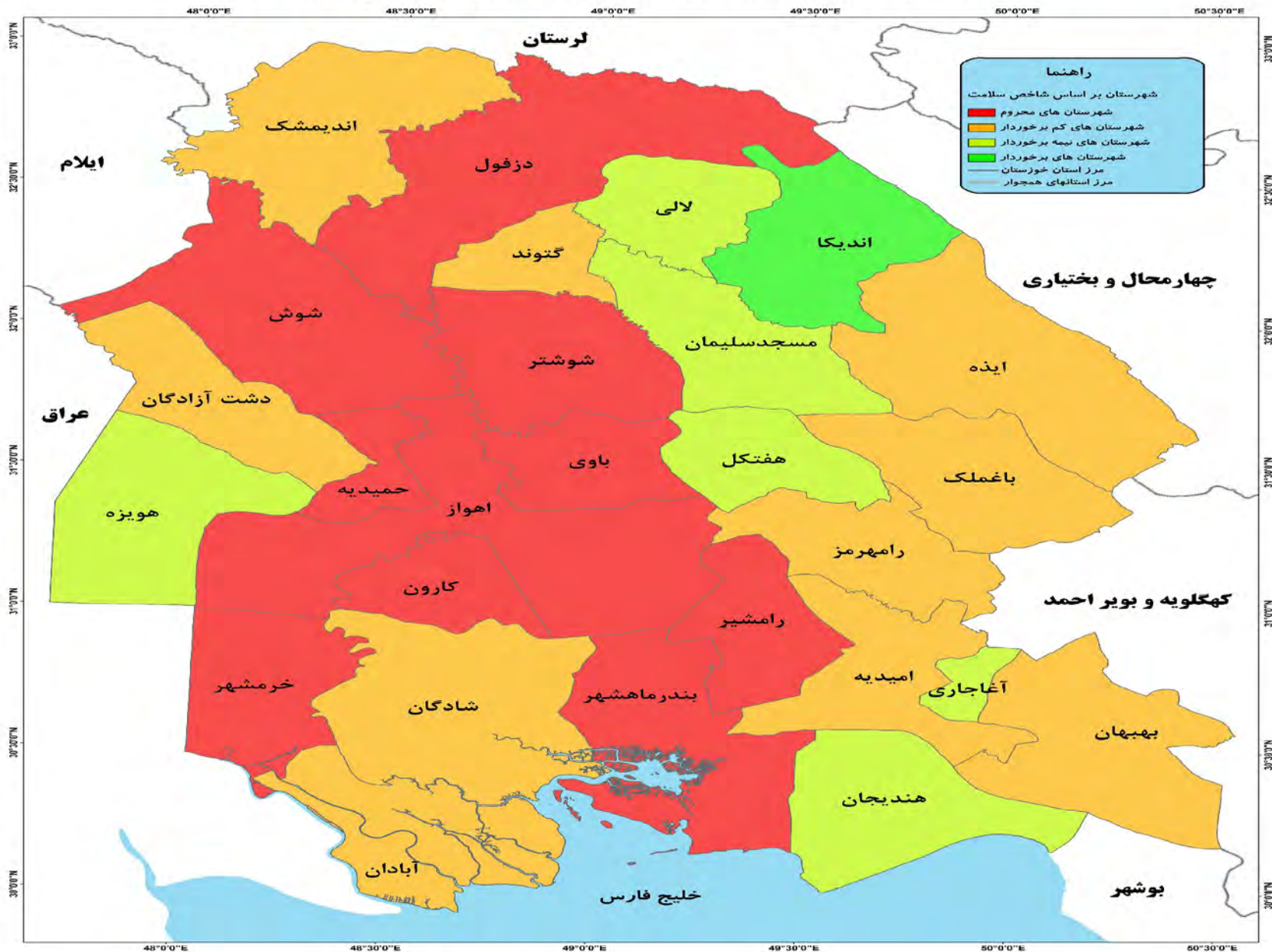
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص سلامت

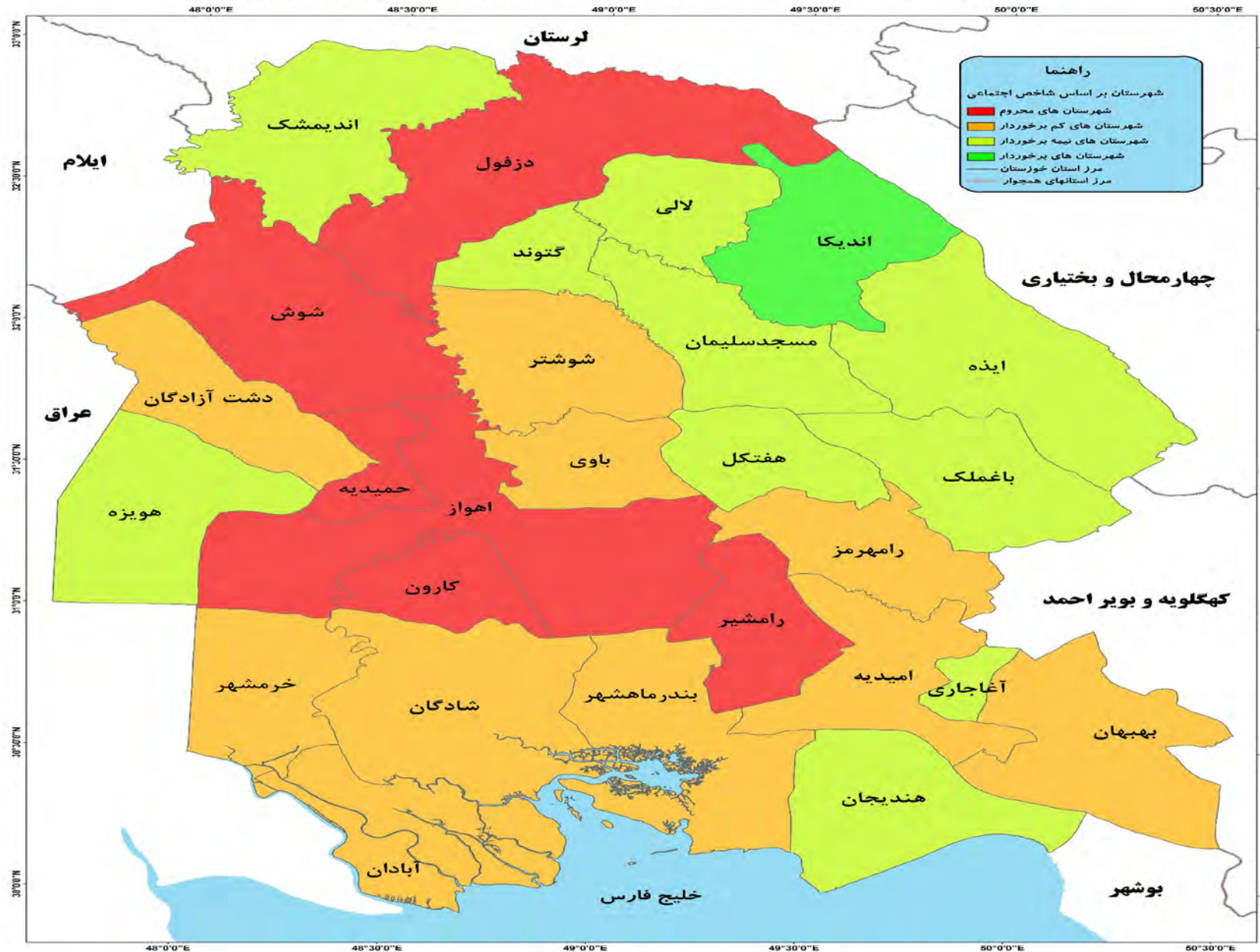
ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص اجتماعی

0 10 20 40 Kilometers

سیستم تصویر UTM
پیشروی مینا WGS84

آدرس: امانیه، خیابان در شرقی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خوزستان، کدپستی ۳۳۱۷-۳۳۳۸-۶
صندوق پستی: Info@mpo-kz.ir
تلفن: ۰۶۱۳۳۳۳۴-۱۳، ۰۶۱۳۳۳۳۴-۳۵، دورنگار، ۰۶۱۳۳۳۳۴-۱۳

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

وضعیت شهرستان های استان بر اساس شاخص کلی نهایی

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

مکانیزم های رفع عدم تعاد ها

* زیرساختی:

- تکمیل تاسیسات فاضلاب ۷ شهر و ایجاد تاسیسات فاضلاب ۸ شهر
- تکمیل ۷ طرح آبرسانی پیوست شماره (۱) قانون بودجه
- دفع آب های سطحی در ۷۴ شهر استان با رفع ۳۳۸۲ نقطه بحرانی و احداث شبکه دفع آب های سطحی
- احداث ۱۴۵ کیلومتر بزرگراه و باند دوم و ۵ پل بزرگ با اولویت آزادراه ایذه-لردگان
- احداث فرودگاه جدید اهواز (۲۴۵۰ هکتار)
- لایروبی اروندکنار
- کاهش سهم نیروگاه های برق آبی و افزایش سهم نیروگاه های تجدید پذیر
- کاهش هدر رفت آب شرب و استفاده از پساب و بازچرخانی آب و آب شیرین کن ها
- افزایش ۷۵۰ متر مکعب بر ثانیه ظرفیت کانال های سیل بر با اجرای ۴ طرح و کاهش بازه های بحرانی رودخانه با اجرای ۶۰ کیلومتر طرح

* فضایی-محیطی

- استفاده از شاخص ترکیبی برای تبدیل روستا به شهر و همچنین شکل گیری شهرستان
- برنامه جهت توسعه شهرهای نفتی که فعالیت های نفتی در آنها فروکش کرده است
- مکلف نمودن وزارت نفت در جهت جمع آوری فلرهای نفتی حداکثر ظرف مدت ۵ سال و بازسازی تاسیسات فرسوده به جهت پیشگیری از وقوع حوادث و آلودگی های زیست محیطی
- مکلف نمودن وزارت نفت جهت حفظ استانداردها و ملاحظات بخشی نسبت به تطبیق فعالیت های نفتی در استان با برنامه های توسعه و سند آمایش سرزمین استان، طرح های هادی، جامع و تفضیلی

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

*اقتصادی

➤ یکپارچگی منابع مسئولیت های اجتماعی با منابع بودجه عمومی

➤ توسعه اقتصاد دریامحور در استان

➤ توسعه صنایع تبدیلی و تکمیل زنجیره ارزش بخش های اقتصادی استان با موارد ذیل :

۱- تأمین زمین

الف) از طریق واگذاری اراضی در اختیار پادگان های نظامی در ۷ نقطه

ب) انتقال مالکیت به جای اجاره ۹۹ ساله اراضی ملی

۲- توسعه شهرک های کشاورزی

۳- کاهش نرخ سود تسهیلات کمک بهره صنایع تبدیلی نسبت سود مصوب بانکی از ۳ درصد به حداقل ۹ درصد

۴- افزایش دوره تنفس و بازپرداخت تسهیلات اعطایی از ۵ سال به ۱۵ سال

۵- تأمین هزینه های زیر ساخت های (آب ، برق، گاز، راه دسترسی و ...) طرح های کشاورزی خارج شهرک صنعتی (مرکز تولید)

۶- ایجاد مشوق های صادراتی در جهت افزایش انگیزه صادرات محصولات.

۷- رفع موانع احداث واحدهای تولیدی در قطب های تولید مواد اولیه (ایجاد زون های ویژه صنایع تبدیلی و تکمیلی غذایی و شهرک

های صنعتی)

➤ دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی وزیر محترم وقت نفت موضوع نامه شماره ۱۱۲۵۸۶/۶۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۱ اجرایی گردد تا امکان فروش مواد اولیه محصولات پتروشیمی با عقد قرارداد یک ساله با صنایع پایین دستی به تشخیص شرکت ملی صنایع پتروشیمی فراهم آید.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بازر منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

- افزایش تاثیرگذاری فعالیتهای نفت در استان از طریق الزام شرکت های نفتی مستقر در استان و پیمانکاران نفتی به بهره گیری از خدمات بیمه ای و حسابهای بانکی استان
- تصویب قانون در جهت الزام صنعت نفت به تکمیل زنجیره ارزش افزوده و تولید نفت و گاز متناسب با سهم تولیدات بخش نفت و گاز استان خوزستان در کشور
- ملزم نمودن مناطق آزاد و ویژه اقتصادی پتروشیمی در راستای حمایت از تولید کنندگان داخل با تزریق منابع مالی خود در حسابهای بانک های استان و حداکثر بهره برداری از خدمات شرکتهای بیمه ای و ... در جهت توسعه استان داشته باشند
- مساعدت جهت ایجاد اشتغال پایدار با توسعه مکانیزم بیمه توسط بنگاههای اقتصادی (رفع شرایط سخت بیمه کردن کارگر توسط کارفرما)

*اجتماعی

- ایجاد مشوق های لازم در جهت کاهش تقاضای خروج کارکنان دولت از استان (استفاده از ظرفیت های قانونی موجود و در صورت لزوم تصویب قوانین و ضوابطی در جهت کاهش تقاضای خروج کارکنان دولت از استان در دولت و مجلس محترم شورای اسلامی)

*نهادی و ساختاری

- بازتعریف ردیف های درآمدی استان ها و واگذاری تعیین پایه و ضریب این ردیف ها به ستاد درآمدهای استان و تفکیک کامل عملیات استانی از ملی

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش
بازتوزیع آن

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

رشد اقتصادی ۸ درصدی با تأکید بر سهم بهره وری در اولویت برنامه های دولت در بودجه سال ۱۴۰۱ قرار گرفته است. بنابر اولویت اصلی برنامه های دولت سیزدهم و عطف به نامه شماره ۲۸۸۲۰۴ سازمان برنامه و بودجه کشور برای دستیابی به نرخ رشد ۸ درصدی کشور، میزان رشد اقتصادی استان ۸.۵ درصد تعدیل و پیشنهاد گردید که ۳.۵ درصد آن از طریق بهره وری ایجاد می شود. این رشد به تفکیک بخشها متشکل از:

استان	بخش	برآورد رشد اقتصادی سال ۱۴۰۱
خوزستان	کشاورزی	۹,۳
	معادن	۸,۷
	صنعت	۹,۳
	خدمات	۶,۹
	جمع رشد ارزش افزوده	۸,۵

بر آورد نرخ رشد اقتصادی به تفکیک شهرستان و بخش در سال ۱۴۰۱ (به قیمت ثابت)

شهرستان	کشاورزی	صنعت	معادن	خدمات	رشد جمع بخش ها
آبادان	۱۶،۸	۲،۲	۰،۰	۶،۲	۶،۰
اندیمشک	۱۴،۹	۱۱،۳	۱۱،۷	۴،۹	۹،۴
اهواز	۰،۳	۶،۴	۱۱،۷	۷،۷	۱۰،۶
ایذه	۲،۲	۱۴،۱	۰،۰	۱۰،۷	۱۱،۰
بندر ماهشهر	۲،۰	۱،۹	۱۱،۷	۶،۶	۵،۲
بهبهان	۱،۳	۵،۸	۱۱،۷	۶،۰	۱۰،۰
خرمشهر	۰،۴	۴،۳	۱۱،۷	۷،۷	۱۰،۶
دزفول	۸،۵	۷،۶	۱۱،۷	۱،۶	۵،۷
دشت آزادگان	۱۵،۵	۲۲،۷	۱۱،۷	۱۰،۹	۱۲،۹
رامهرمز	۳،۹	۱۱،۵	۱۱،۷	۶،۶	۱۱،۲
شادگان	۳،۷	۱۷،۱	۱۱،۷	۸،۶	۱۲،۳
شوشتر	۸،۴	۶،۴	۱۱،۷	۴،۸	۶،۹
مسجد سلیمان	۰،۳	۱۵،۴	۱۱،۷	۷،۰	۱۱،۷
شوش	۷،۲	۱۵،۹	۱۱،۷	۶،۳	۱۱،۱
باغملک	۶،۴	۸،۸	۰،۰	۴،۹	۶،۴
امیدیه	۶،۳	۱۰،۷	۱۱،۷	۷،۳	۱۱،۴
لالی	۵،۱	۱۲،۶	۰،۰	۹،۱	۹،۶
هندیجان	۱۳،۶	۱۲،۶	۱۱،۷	۱،۱	۱۱،۶
رامشیر	۱،۸	۱۷،۰	۱۱،۷	۶،۶	۱۱،۷
گتوند	۱۸،۴	۵،۲	۱۱،۷	۶،۶	۱۱،۳
اندیکا	۳،۷	۱۶،۱	۰،۰	۱۵،۱	۱۱،۴
هفتگل	۰،۲	۴،۶	۱۱،۷	۶،۶	۱۰،۱
هويزه	۱۲،۸	۱۶،۲	۰،۰	۵،۶	۱۱،۲
باوی	۱۱،۵	۱۰،۳	۱۱،۷	۱۲،۸	۱۱،۷
حمیدیه	۱۴،۶	۱۰،۸	۰،۰	۹،۵	۱۱،۷
آغاچاری	۱۲،۹	۲۶،۹	۱۱،۷	۴،۴	۱۶،۲
کارون	۱۶،۶	۱،۶	۱۱،۷	۵،۵	۱۰،۰

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بارز منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش باز توزیع
آن

الزامات تحقق رشد پیش بینی شده

- میانگین رشد اقتصادی سالانه استان طی ۵ گذشته حدود ۲ درصد بوده است، از این رو برای تحقق رشد اقتصادی هدف گذاری شده در سال ۱۴۰۱ و ارتقاء نقش پذیری استان ها در ایجاد ارزش افزوده، درآمد و صادرات؛ علاوه بر استفاده از ابزارهای بودجه ای باید با بستر سازی مناسب در سطوح ملی، منطقه ای و مدیریتی قواعد بازی را به گونه ای تنظیم کنیم که بخش خصوصی، نهادها و بنیادها و نظام بانکی و... بتوانند جایگاه خود را در ارتقاء اقتصاد استان و کشور پیدا کنند.

ویژگی های
جغرافیایی،
جمعیتی،
اقتصادی،
زیربنایی و
اجتماعی استان

عدم تعادلها و
نابرابری های
بازر منطقه ای

مکانیزم عدم
تعادلها و
راهکارهای رفع
عدم تعادلها

ارزش افزوده و
سنجش بازتوزیع
آن

POWER

با شکر از توجه شما